

Nemecký jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia**

Podoblasť vyučovania prvého jazyka – jazyky národnostných menšín

Metodická príručka pre
1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

Nemecký jazyk a literatúra

Metodická príručka pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

Ing. Beata Menzlová
Mgr. Alexandra Olejárová

Obsah

ÚVOD	3
1 Metodické a pracovné listy pre 1. cyklus	5
<u>1.1 Príroda okolo nás</u>	5
<u>1.1.1 Metodický list pre učiteľa</u>	5
<u>1.1.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	10
<u>1.2 Zdravie a šport</u>	16
<u>1.2.1 Metodický list pre učiteľa</u>	16
<u>1.2.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	25
2 Metodické a pracovné listy pre 2. cyklus	32
<u>2.1 Zdravie a šport</u>	32
<u>2.1.1 Metodický list pre učiteľa</u>	32
<u>2.1.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	38
<u>2.2 Príroda okolo nás</u>	48
<u>2.2.1 Metodický list pre učiteľa</u>	48
<u>2.2.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	51
3 Metodické a pracovné listy pre 3. cyklus	55
<u>3.1 Zdravie a šport</u>	55
<u>3.1.1 Metodický list pre učiteľa</u>	55
<u>3.1.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	57
<u>3.2 Ohrozenie a ochrana životného prostredia</u>	59
<u>3.2.1 Metodický list pre učiteľa</u>	59
<u>3.2.2 Pracovné listy pre žiaka</u>	62
Použitá literatúra a zdroje	68

ÚVOD

1. Cieľ vyučovania predmetu

Cieľom vyučovania predmetu nemecký jazyk a literatúra na školách s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v nemeckom jazyku, podporovať ich kultúrnu identitu a vytvárať prirodzené prostredie pre aktívne používanie jazyka. Dôraz sa kladie na funkčné používanie jazyka v rôznych komunikačných situáciách, porozumenie textu, tvorivosť a postupné prehĺbovanie jazykových zručností v súlade so Spravidom ŠVP.

2. Určenie metodickéj príručky

Metodická príručka je určená učiteľom nemeckého jazyka a literatúry pôsobiacim na školách s vyučovaním jazyka nemeckej národnostnej menšiny. Poskytuje im metodický materiál pre prvý, druhý a tretí cyklus vzdelávania. Súčasťou príručky sú aj pracovné listy pre žiakov. Pre každý cyklus sú vypracované dva tematické okruhy – Zdravie a šport a Príroda okolo nás. Téma Zdravie a šport je spracovaná vo všetkých troch cykloch, aby sa ukázala prirodzená gradácia učiva. Gradácia prebieha nielen medzi cyklami, ale aj v rámci jednotlivých úloh: počúvanie a porozumenie → osobná reflexia → prepojenie s vlastnou skúsenosťou → čítanie s porozumením → reprodukcia a dramatizácia → tvorba vlastného dialógu (produktívna fáza) → rozšírenie a automatizácia. Úlohy postupujú od receptívnej fázy k produktívnej.

3. Charakteristika žiakov

Príručka je určená žiakom, ktorí navštevujú školy s vyučovaním jazyka nemeckej národnostnej menšiny. Jazykové prostredie týchto žiakov je rôznorodé. Niektorí žiaci prichádzajú z prostredia, kde sa nemecký jazyk ešte prirodzene používa (napr. lokalita Chmeľnica), iní však prevažne vyrastajú v prostredí hovoriacom po slovensky. Táto jazyková pestrosť sa odráža aj v komunikácii na hodinách a v potrebách žiakov. Príručka je preto pripravená dvojazyčne: metodické časti sú najmä v slovenskom jazyku, niektoré časti a ukážky v nemeckom jazyku; pracovné listy obsahujú zadania v slovenskom aj v nemeckom jazyku. Dvojazyčnosť pomáha žiakom, ktorí ešte potrebujú jazykovú podporu, a zároveň poskytuje dostatočný priestor pre tých, ktorí sú v nemeckom jazyku zdatnejší.

4. Diferenciácia úloh

S ohľadom na rôzne jazykové prostredia, individuálne potreby žiakov a na ich výkonovú úroveň príručka obsahuje úlohy, ktoré sa dajú modifikovať podľa aktuálnych potrieb triedy. Používame princíp diferenciácie – pripravili sme jednoduchšie aj náročnejšie texty a úlohy, aby si každý žiak našiel úroveň primeranú svojim schopnostiam. Diferenciácia sa týka hlavne talentovaných žiakov a žiakov, ktorí už nemajú takú jazykovú podporu z domáceho prostredia. Učiteľ môže voľiť rôzne verzie textov, rôzne formy aktivít či rozličnú úroveň jazykovej podpory.

5. Cieľ metodickéj príručky s prepojením na zmeny v ŠVP

Cieľom metodickéj príručky je poskytnúť učiteľom jasný, praktický a flexibilný materiál, ktorý je v súlade s aktuálnymi zmenami v ŠVP. Príručka uvádza, ktoré komponenty, výkonové a obsahové štandardy sú pri daných úlohách naplnené. Učiteľ dostáva prehľad o tom: pre ktoré ročníky sú aktivity vhodné (orientačne podľa jazykovej úrovne v triede), koľko hodín si jednotlivé aktivity približne vyžadujú, ktoré jazykové štruktúry a akú slovnú zásobu možno prostredníctvom úloh zavádzať, precvičovať a aktívne používať. Učiteľ má však možnosť slobodne sa rozhodnúť, ktoré úlohy použije a akú časovú dotáciu im venuje. Dôležité je, aby vychádzal vždy z textu a kontextu, v ktorom sa jazyk prirodzene používa.

6. Obsah a štruktúra metodologickej príručky

Príručka využíva rôzne metódy a formy práce. Tematické okruhy Zdravie a šport, Príroda okolo nás a Ohrozenie a ochrana životného prostredia a sú rozpracované v každom cykle podľa jazykovej úrovne žiakov.

V prvom cykle sa kladie dôraz na komunikáciu (komponent Komunikačná interakcia), ktorú v prvom cykle môžeme dosiahnuť napríklad pomocou hier, piesní. Hry, piesne aj pohybové aktivity slúžia ako prirodzený a motivujúci spôsob upevňovania a rozširovania slovnej zásoby. Úvodná časť príručky ponúka učiteľom návrhy na rôzne možnosti využitia hier a piesní vo vyučovaní, aby si mohli zvoliť tie, ktoré najlepšie zodpovedajú potrebám ich triedy. V tomto cykle sa pracuje aj s literárnym textom vo forme krátkeho dialógu a s nesúvislým textom, napríklad s plagátom. Úlohy sú rozpracované tak, aby pokrývali minimálne štyri vyučovacie hodiny. Učiteľ si môže zvoliť, či tému zaradí do 3. alebo 4. ročníka, pričom dĺžka a intenzita práce závisí od jazykovej úrovne žiakov. Rozpracovaných je 5 úloh a k nim pracovné listy. Každá úloha je jasne označená číslom a obsahuje názov, formu, konkrétne ciele, zoznam potrebných pomôcok a podrobný popis postupu. Pracovné listy ponúkajú okrem samotných textov a úloh aj tri užitočné sekcie: Mein kleines Wörterbuch (Môj malý slovník), kde si žiaci sami vyhľadávajú význam slov; Meine Wörter (Moje slová), do ktorého si môžu zapisovať slovíčka dôležité pre vlastné učenie a Meine kleine Grammatik (Moja malá gramatika), ktorá obsahuje gramatické štruktúry vychádzajúce priamo z textov a krátke cvičenia na precvičovanie gramatiky v kontexte textov.

Druhý cyklus je zameraný na prácu s literárnym textom v rámci komponentu zážitková recepcia. Žiaci pracujú s veselým príbehom o dvoch deťoch a osobnej hygiene, V prílohe sme pripravili ešte ďalšie 2 verzie textu s rôznou náročnosťou, aby sme poskytli učiteľom materiál na diferenciáciu. Cieľom je, aby každý žiak pracoval s textom, ktorý zodpovedá jeho jazykovej úrovni. K textu sú vypracované tri úlohy s pracovnými listami. Forma pracovných listov je rovnaká ako v prvom cykle, no úlohy sú náročnejšie.

V treťom cykle sme sa zamerali na prácu s vecným textom o zdraví. Cieľom je osvojiť si stratégiu práce s vecným textom v rámci komponentu vecnej recepcie. Štruktúra metodických aj pracovných listov zostáva zachovaná. Komponenty písaná a hovorená produkcia sa precvičujú podľa jazykovej úrovne v každom cykle.

Príručka je navrhnutá tak, aby učiteľom uľahčila prípravu, podporila ich kreativitu a umožnila efektívnu prácu s heterogénnymi skupinami žiakov.

1

Metodické a pracovné listy pre 1. cyklus

1.1 Príroda okolo nás

Ročník: 1.

Pracovný list: „Wer ist am schönsten?“, „Kto je najkrajší?“

Komponenty: Komunikačná interakcia, Hovorená produkcia, Písaná produkcia, Zážitková recepcia

Počet vyučovacích hodín/jednotiek: 2

1.1.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Výkonové štandardy: Viest krátky jednoduchý dialóg, kľásť jednoduché otázky a odpovedať na ne, pozorne počúvať partnera a reagovať na jeho repliky, sformulovať otázku, súhlas alebo nesúhlas, zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu, formulovať jednoduché informácie, počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah, prezentovať výsledky vlastného učenia sa plagátom, napísať krátky súvislý text na tému blízku žiakovej jazykovej skúsenosti, používať základné pravidlá nemeckého pravopisu v písomnom prejave, porozumieť obsahu krátkeho literárneho textu pomocou obrázkov, vyjadriť svoj emocionálny a estetický zážitok z počúvaného literárneho textu, dramatizovať vhodný literárny text, rozlíšiť fakty od fikcie.

Obsahové štandardy: Nácviť jednoduchého dialógu vo dvojici, kladenie otázok a formulovanie odpovedí, dialóg vo dvojiciach alebo skupinách, aktívne počúvanie partnera v dialógu a primerané reagovanie na jeho repliky, výber témy prezentácie samostatne, prednes hovoreného prejavu v triede, pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov, správne odpísať slová, krátke vety, jednoduché písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok, samostatný výber témy písaného textu, logické usporiadanie informácií v opisnom texte, hlavné znaky popisovaného objektu, zdokonaľovanie sa v porozumení čítaného textu, čítanie krátkeho textu v primeranom tempe s porozumením, doplnenie ilustrácie do jednoduchého textu, stvárnenie obsahu textu metódou tvorivej dramatiky formou divadelnej scény.

Tematický okruh: Príroda okolo nás

1. úloha

Názov: Wortschatzeinführung/Uvedenie slovnéj zásoby

Forma: frontálna/individuálna

Cieľ: Osvojiť si novú slovnú zásobu

Pomôcka: obrázky kvetov

Popis úlohy: Na začiatku hodiny sa porozprávajte so žiakmi o tom, aké kvety poznajú zo záhrady či voľnej prírody, kedy kvitnú, či voňajú a pre koho sú dôležité. Je vhodné venovať sa tejto téme v jarnom období, kedy je možné pozorovať prírodu v rozkvetu a tento rozhovor situovať do exteriéru školy.

Potom uveďte novú slovnú zásobu. Posadajte si so žiakmi do kruhu a ukážte im postupne obrázky kvetov a pomenujte každý v nemčine. Obrázky a názvy kvetov nájdete v prílohe Metodické

kého listu pre učiteľa: die Rose, die Tulpe, das Veilchen, der Löwenzahn, das Gänseblümchen. Žiaci si potom zakryjú oči a vy rozmiestnite obrázky po triede. Môžete ich predtým rozstrihať na dve alebo tri časti, aby to bolo náročnejšie a viacero žiakov bolo úspešných. Po poskladaní žiaci obrázok priložia k názvu kvetu.

2. úloha

Názov: Paare finden/Nájst' dvojice

Forma: párová

Cieľ: Precvičiť novú slovnú zásobu – podstatné mená.

Pomôcka: Pracovný list č. 1

Popis úlohy: Rozdelte žiakov do dvojíc. Potom si zhotovia kartičky s obrázkami a kartičky s názvami kvetov. Jeden vo dvojici kartičky strihá a druhý ich vyfarbuje. Kartičky si rozložia na lavicu a hľadajú páry. Ak máte nepárny počet žiakov v triede, skupinu môžu tvoriť aj viacerí ako dvaja žiaci.

3. úloha

Názov: Worträtsel/Slovná hádanka

Forma: individuálna

Cieľ: Precvičiť výslovnosť zloženín.

Pomôcka: Pracovný list č. 2

Popis úlohy: Žiaci si vystrihnú kartičky so slovami rozloženými do slabík. Ukážte im obrázok kvetu a povedzte, že majú jeho meno poskladať z vystrihnutých kartičiek. Podporujte ich v tom, aby vyslovovali slabiky nahlas, keď ich skladajú. Táto hra pomáha pri rozpoznávaní zvukov a skladaní slov.

4. úloha

Názov: Wörtersuche/Hľadanie slov

Forma: frontálna/individuálna

Cieľ: Oboznámiť sa s novými jazykovými prostriedkami.

Pomôcka: Pracovný list č. 3

Popis úlohy: Napíšte nové prídavné mená na tabuľu. Žiaci hľadajú v trojsmerovke prídavné mená schön (pekný), groß (veľký), klein (malý), rot (červený), gelb (žltý), blau (modrý), weiß (biely), leise (tichý). Význam slov si ozrejmiť priradením adjektív k napísaným a vizualizovaným substantívam.

5. úloha

Názov: Pantomime/Pantomíma

Forma: frontálna

Cieľ: Porozumieť obsahu krátkeho literárneho textu.

Popis úlohy: Vyslovte zreteľne slovesá a predvedte pri tom príslušné pohyby (napr. strecken – vystieranie rúk hore, summen – robenie zvuku včely). Potom im slovesá zopakujte po jednom a žiaci majú urobiť správny pohyb. Môžete povedať aj celú vetu z príbehu – napr. „Eine Rose hebt ihren Kopf“ a žiaci vykonajú pohyb. Táto aktivita pomáha spájať slová s fyzickou aktivitou a porozumieť novej slovnej zásobe.

6. úloha

Názov: Meine kleine Grammatik/Moja malá gramatika

Forma: frontálna/párová

Ciel': Nácvik pravopisu jazykových prostriedkov.

Pomôcka: Pracovný list č. 4

Popis úlohy: Žiaci riešia úlohu na pracovnom liste. Nechajte ich pracovať individuálne, ale kontrolu nech vykoná spolužiak a následne vy. Žiakov za kvalitný výkon pochváľte, chybné riešenia si opravia sami.

7. úloha

Názov: Erlebnisrezeption/Zážitková recepcia

Forma: frontálna

Ciel': Počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah.

Pomôcka: Text „Wer ist am schönsten?“ a obrázky k textu

Popis úlohy: Prečítajte žiakom text. Čítajte pomaly a zreteľne, s jasnou intonáciou. Pri prednese použite kartičky s obrázkami kvetov a ich vlastností. Pri každom ďalšom čítaní posmeľujte žiakov, aby doplnili slová.

Wer ist am schönsten?

In unserem Garten gibt es viele schöne Blumen. Die rote Rose hebt ihren Kopf und sagt: „Ach, ich bin so schön!“ Die rosa Tulpe nickt leicht und sagt: „Ich bin doch auch schön!“

In dem Garten gibt es auch kleine Blumen. Sieh mal! Da ist ein Veilchen! Es steht schüchtern da. Es ist so blau. Und da ist ein Löwenzahn. Er streckt seine gelben Blüten nach oben. Er ist so gelb. Und schau nur, da ist ein Gänseblümchen! Es hebt sein kleines weißes Köpfchen zur Sonne. Es ist weiß.

Die Blumen haben da ein Problem. Die rote Rose ist na klar schön. Die rosa Tulpe ist auch schön. Aber auch die kleinen Blumen sind echt schön. Das blaue Veilchen ist so schön. Der gelbe Löwenzahn ist auch schön. Das weiße Gänseblümchen ist einfach schön.

Plötzlich kommt mit leisem Summen eine Biene. Sie fliegt direkt auf die Blumen zu. Die Biene landet auf einem Löwenzahn und summt leise: „Tja, alle Blumen sind einfach schön! Die Rose, die Tulpe und die kleinen Blumen. Alle sind schön! Es gibt keinen Gewinner. Ach, das ist doch schön!“

8. úloha

Názov: Kommunikationsinteraktion/Komunikačná interakcia

Forma: frontálna/párová/skupinová

Ciel': Počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah.

Pomôcka: text „Wer ist am schönsten?“ a obrázky k textu

Popis úlohy: Žiaci odpovedajú na otázky učiteľa ústne alebo zdvihnutím kartičky s názvom kvetu alebo jeho farbou či vlastnosťou. Potom si dávajú otázky navzájom v skupinách a následne vo dvojiciach. Napr.: Welche Farbe hat die Rose? Ist der Löwenzahn gelb oder blau? Ist das Gänseblümchen groß oder klein? Wer sagt: „Alle Blumen sind schön!“

9. úloha**Názov:** Was fehlt?/Čo chýba?**Forma:** frontálna**Cieľ:** Používať základné pravidlá nemeckého pravopisu v písomnom prejave.**Pomôcka:** Pracovný list č. 5**Popis úlohy:** Žiaci si prečítajú už známy text a doplnia chýbajúce slová.**10. úloha****Názov:** Kommunikationsinteraktion/Komunikačná interakcia**Forma:** skupinová**Cieľ:** Dramatizovať literárny text.**Pomôcka:** text „Wer ist am schönsten?“, kostýmy, rekvizity a obrázky k textu**Popis úlohy:** Rozdeľte žiakov do skupín po 3 až 4. Každý žiak si vyberie kartičku s jedným kvetom a jeden dostane obrázok včielky. Ich úlohou je zahrať krátku scénu, kde sa kvetinky „háďajú“, ktorá je najkrajšia a včielka ich na konci zmieri. Žiaci môžu použiť slová, ktoré počuli v príbehu „Wer ist am schönsten?“. Aktivitu možno spestriť výrobou kostýmov pre postavy kvietkov a včielky a predviesť ho ako divadelnú scénu publiku.

Např.: Rose: „Ich bin schön und rot!“ Tulpe: „Ich bin groß und gelb!“ Veilchen: „Ich bin klein und blau.“ Biene: „Alle Blumen sind schön!“

11. úloha**Názov:** Projekt „Meine Lieblingsblume“/„Môj obľúbený kvet**Forma:** individuálna/skupinová**Cieľ:** Napísať krátky súvislý text na danú tému, zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu, formulovať jednoduché informácie písomne a ústne, prezentovať výsledky vlastného učenia sa plagátom.**Pomôcka:** Pracovný list č. 6**Popis úlohy:** Dajte žiakom predposlednú úlohu. Majú nakresliť svoju obľúbenú kvetinu a napísať o nej niekoľko jednoduchých viet. Informácie čerpajú z textu „Wer ist am schönsten?“, ale môžu využiť aj umelú inteligenciu. S formuláciou promptov (otázok) im treba pomôcť.

Např.: Meine Lieblingsblume ist die Rose. Sie ist rot und schön.

Ich mag das Gänseblümchen. Es ist klein und weiß.

Das ist meine Blume. Sie heißt Löwenzahn und ist gelb.

Žiaci predstavia svoj obľúbený kvet slovne s podporou kresby. Ostatní ohodnotia ich prejav potleskom, dupaním nohami alebo klepaním rukou o lavicu. Nakoniec vytvoria skupiny s to-tožným výberom a vytvoria spoločný plagát. Tento možno ponechať v triede ako didaktickú pomôcku pri opakovaní.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa sústredíme na slovné hodnotenie komunikačnej interakcie a hovorenej produkcie žiakov. Vyzdvihneme posun oproti minulosti a vyjadríme nádej na zlepšenie v budúcnosti. Hodnotenie písanej produkcie môžeme vynechať, na chyby však upozorníme, požadujeme ich opravu. Pri prezentovaní vyzdvihneme prednes a vizuál.

Príloha k Metodickému listu učiteľa „Wer ist am schönsten?“

die Rose

die Tulpe

das Veilchen

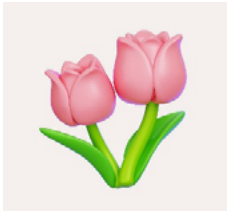

der Löwenzahn

das Gänseblümchen

1.1.2 PRACOVNÉ LISTY PRE ŽIAKA

Pracovný list č. 1. **Paare finden**/Nájst dvojice

Schneide die Kärtchen aus und findet passende Paare./Vystrihni si kartičky a zahrajte si pexeso.

die Rose	die Tulpe	das Veilchen	der Löwenzahn	das Gänseblümchen
der Garten	die Biene	der Kopf	das Köpfchen	die Blume
				
				

Pracovní list č. 2. **Worträtsel**/Slovní hádanka

Hier sind die Wörter auseinander. Schneide die Teile und bilde richtige Wörter.

Tu sa slová rozpadli. Vystrihni jednotlivé časti a vytvor z nich správne slová.

Ro	Tul	Veil
Lö	se	Gän
blüm	wen	pe
chen	se	zahn

Cyklus 1

Pracovní list č. 3. **Wörtersuche**/Hľadanie slov

Hier sind 8 Adjektive versteckt. Such sie und ordne sie dem passenden Substantiv zu.

Tu je schovaných 8 prídavných mien. Pohľadaj ich a prirad' k vhodnému podstatnému menu.

K	L	E	I	S	E
L	E	B	L	A	U
E	W	E	I	ß	S
I	N	R	O	T	CH
N	T	R	P	U	Ö
S	G	E	L	B	N

Cyklus 1

das Baby		
der Himmel		
die Musik		
der Schnee		
der Apfel		
die Sonne		
der Riese		
die Mutter		

Pracovní list č. 4. **Meine kleine Grammatik**/Moja malá gramatika

Ordne die Verben der richtigen Person zu./Prirad' slovesá k správnej osobe.

summt	hebst	gibt	sage	nickt	stehst
Strecke	schaue	machst	komme	fliegt zu	landest

1. Person – ich

2. Person – du

3. Person - er/sie/es

Cyklus 1

Pracovní list č. 5. **Was fehlt?**/Čo chýba?

Lies den Text und ergänze die Lücken./Prečítaj si text a doplň medzery.

Wer ist am schönsten?

In unserem Garten gibt es viele schöne Blumen. Die rote Rose hebt ihren Kopf und sagt: „Ach, ich bin so schön!“ Die rosa Tulpe nickt leicht und sagt: „Ich bin doch auch schön!“

In dem Garten gibt es auch kleine Blumen. Sieh mal! Da ist ein Veilchen! Es steht schüchtern da. Es ist so blau. Und da ist ein Löwenzahn. Er streckt seine gelben Blüten nach oben. Er ist so gelb. Und schau nur, da ist ein Gänseblümchen! Es hebt sein kleines weißes Köpfchen zur Sonne. Es ist weiß. Die Blumen haben da ein Problem. Die rote Rose ist na klar schön. Die rosa Tulpe ist auch schön. Aber auch die kleinen Blumen sind echt schön. Das blaue Veilchen ist so schön. Der gelbe Löwenzahn ist auch schön. Das weiße Gänseblümchen ist einfach schön.

Plötzlich kommt mit leisem Summen eine Biene. Sie fliegt direkt auf die Blumen zu. Die Biene landet auf einem Löwenzahn und summt leise: „Tja, alle Blumen sind einfach schön! Die Rose, die Tulpe und die kleinen Blumen. Alle sind schön!“

Im Garten gibt es _____.

Die Rose hebt ihren _____ und sagt: „_____“.

Die rosa _____ ist auch schön.

Das blaue _____ ist superschön.

Der gelbe _____ ist megaschön.

Das weiße _____ ist sehr schön.

Da _____ die Biene auf die Blumen zu.

Die Biene _____ leise: „Alle Blumen sind _____“!

Pracovní list č. 6. **Projekt „Meine Lieblingsblume“/Projekt: „Můj oblíbený květ“**

Zeichne deine Lieblingsblume und schreib ein paar Sätze darüber./Nakresli svoj oblíbený květ a napiš o něm pár viet.

Meine Lieblingsblume

Mein kleines Wörterbuch/Môj malý slovník

die Rose	ruža	rot	červený, á, é
die Tulpe	tulipán	gelb	žltý, á, é
das Veilchen	fialka	blau	modrý, á, é
der Löwenzahn	púpava	weiß	biely, a, e
das Gänseblümchen	sedmokráska	rosa	ružový, á, é
die Blume	kvet	schüchtern	skromne, hanblivo
der Garten	záhrada	einfach	jednoducho
die Biene	včela	wichtig	dôležitý, á, é
der Kopf	hlava	heben	dvíhať
das Köpfchen	hlavička	sich strecken	vystierať sa
schön	pekný, á, é	nicken	prikyvovať
groß	veľký, á, é	summen	bzučať
klein	malý, á, é		

1.2 Zdravie a šport

Ročník: 2./3. Pracovný list: Mein Körper/Moje telo

Komponenty: Komunikačná interakcia, Hovorená produkcia, Písaná produkcia, Zážitková

Počet vyučovacích hodín/jednotiek:
3-4 vyučovacie hodiny

1.2.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Výkonové štandardy:

Požiadat' o informáciu a na požiadanie poskytnúť informáciu, viesť krátky jednoduchý dialóg, klásť jednoduché otázky a odpovedať na ne, pozorne počúvať partnera a reagovať na jeho repliky, sformulovať otázku, súhlas alebo nesúhlas, zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu, formulovať jednoduché informácie, počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah, prezentovať výsledky vlastného učenia sa plagátom, napísať krátky súvislý text na tému blízku žiakovej jazykovej skúsenosti, používať základné pravidlá nemeckého pravopisu v písomnom prejave, porozumieť obsahu krátkeho literárneho textu pomocou obrázkov, dramatizovať scénu u lekára.

Obsahové štandardy:

Správne používanie pozdravov a oslovení v jednoduchých dialógoch v rôznych situáciách, nácvik jednoduchého dialógu vo dvojici, dialóg vo dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh, aktívne počúvanie partnera v dialógu a primerané reagovanie na jeho repliky, sformulovanie a kladenie otázok v dialógu a formulovanie odpovedí, primerané reagovanie v dialógu, výber témy prezentácie samostatne, prednes hovoreného prejavu v triede, pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov, správne odpísanie slov a krátkych viet, jednoduché písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok, samostatný výber témy písaného textu, logické usporiadanie informácií v opisnom texte, hlavné znaky popisovaného objektu, zdokonaľovanie sa v porozumení čítaného textu, čítanie krátkeho textu s porozumením v primeranom tempe, doplnenie ilustrácie do jednoduchého textu, stvárnenie obsahu textu metódou tvorivej dramatiky - formou divadelnej scény.

Tematický okruh: Zdravie a šport

Ciele vyučovacej jednotky

Porozumieť jednoduchým pokynom a vykonať ich, pomenovať jednotlivé časti tela, správne používať privlastňovacie zámená *mein* a *meine*, správne používať sloveso *sollen*, rozvíjať koncentráciu, pozornosť a spoluprácu v skupine, hovoriť o chorobách a o pocitoch (z. B. *Mir tut der Kopf weh.*), viesť jednoduchý dialóg primeraný situácii (*Beim Arzt*), rozvíjať koncentráciu, pozornosť a spoluprácu v skupine.

Jazykové prostriedky (v kontexte, bez explicitného vysvetľovania)

modálne slovesá: *sollen* (ich soll, du sollst, er/sie/es soll), *dürfen* (ich darf, du darfst, er/sie/es darf), prívlastňovacie zámená: *mein, meine*, jednotné a množné čísla podstatných mien.

Slovná zásoba

die Körperteile (jednotné a množné číslo): *der Kopf, die Hand/die Hände, der Arm/die Arme, der Bauch, der Hals, das Bein/die Beine, das Auge/die Augen, das Ohr/die Ohren, der Po/Popo, das Gesicht...*

nová slovná zásoba: *das Kinn, die Schulter, die Stirn, der Schenkel, die Zehe/ die Zehen, der Ellbogen, die Wange, wehtun – Was tut dir weh?*

Mein Kopf /Mein Bauch/Mein Hals tut mir weh. Meine Augen tun mir weh. (rozlišovanie jednotného a množného čísla).

Hry vo vyučovaní

Na hodinách nemeckého jazyka a literatúry, najmä v prvom cykle, ale aj v druhom a treťom, pravidelne využívajte rôzne edukačné hry, piesne, riekanky, krátke dramatizácie a tvorivé aktivity. Tieto metódy podporujú prirodzené osvojenie jazyka, rozvíjajú slovnú zásobu, zlepšujú výslovnosť a pomáhajú žiakom odbúrať jazykovú bariéru. Hravé činnosti zároveň posilňujú vnútornú motiváciu žiakov, vytvárajú pozitívnu atmosféru v triede a umožňujú žiakom aktívne sa zapájať do vyučovania. V pokročilejších cykloch môžete doplniť aj rolové hry, tvorbu krátkych dialógov, prácu s piesňami s náročnejšími textami, či inscenovanie jednoduchých literárnych ukážok, ktoré rozvíjajú čitateľskú gramotnosť a kultúrne povedomie žiakov.

Didaktické hry zvyšujú motiváciu a záujem o učenie, hra je prirodzená činnosť detí. Keď sa učivo spojí s hrou, žiaci sa učia s väčším zaujatím a ochotou. Motivácia rastie, lebo hra poskytuje úspech, súťaživosť aj zábavu.

Hry podporujú aktívne učenie sa. Pri hre žiaci premýšľajú, rozhodujú sa, komunikujú, riešia problémy. Vďaka tomu si učivo lepšie zapamätajú a pochopia ho v súvislostiach.

Hry rozvíjajú spoluprácu a sociálne zručnosti. Mnohé didaktické hry vyžadujú tímovú prácu, rešpektovanie pravidiel, férovosť, komunikáciu. To je dôležité pre budovanie pozitívnej klímy v triede. Umožňujú okamžitú spätnú väzbu. Hra dáva žiakovi hneď vedieť, či jeho riešenie bolo správne alebo nie, tak sa učí rýchlejšie a efektívnejšie.

Didaktické hry podporujú tvorivosť. Hry vyžadujú fantáziu, nápady a flexibilitu myslenia. Najmä jazykové hry sú skvelé na rozvoj tvorivého vyjadrovania sa.

Hravé aktivity znižujú stres a strach z chýb, robia učenie menej formálnym. Žiaci sa menej boja chýb, viac experimentujú a sú otvorenejší komunikácii.

Hry umožňujú diferenciaciu a dajú sa ľahko upraviť podľa úrovne žiakov. Šikovnejší žiaci sa nenudia, slabší sa nepreťažujú.

Hry podporujú dlhodobé zapamätanie. Informácie prežité v hre zostávajú v pamäti dlhšie, lebo sú spojené s emóciou, zážitkom a aktivitou.

Opakovanie a rozšírenie slovnej zásoby didaktickými hrami.

Na začiatku hodiny si so žiakmi zopakujte slovnú zásobu, ktorú sa učili v 1. a 2. ročníku.

Zopakujte si ich ústne a spoločne, napríklad pomocou hier Kopf zu Kopf, Das ist mein/meine..., básničiek, pesničiek, ktoré sa učili alebo pomocou Wordwall Körperteile.

Následne uvedte novú slovnú zásobu. Posadajte si so žiakmi do kruhu a ukážte im postupne (na sebe) jednotlivé časti tela a pomenujte ich v nemčine. Potom rozložte obrázky do kruhu. Obrázky a názvy častí tela nájdete v prílohe Metodického listu pre učiteľa: das Kinn, die Stirn, der Schenkel, die Zehe/die Zehen, der Ellbogen, die Wange, der Po, die Schulter Ukazujte žiakom názvy a žiaci musia rýchlo ukázať na správny obrázok. Potom kartičky rozstrihajte tak, že na jednej bude obrázok a na druhej pomenovanie. Rozmiestnite obrázky a pomenovania po triede tak, aby všetky kartičky boli dole obrázkom a aj kartičky s pomenovaním dole písmom. Podľa počtu žiakov je možné rozložiť aj viac súprav. Potom žiaci majú nájsť dvojice, ale keď otočia kartičku, musia ju znova dať rovnako späť. Môžu hľadať páry aj vo dvojiciach. Ktorá dvojica nájde najviac párov, vyhráva.

Názov hry: Kopf zu Kopf

Forma: párová, skupinová

Ciel': trénovať porozumenie pokynom, slovnej zásobe - častí tela.

Pomôcky: žiadne

Popis hry: Žiaci stoja vo dvojiciach oproti sebe. Dávajú pokyny, napríklad: „Kopf zu Kopf!“, „Finger zu Finger!“, „Arm zu Arm!“, „Po zu Po!“ Žiaci podľa pokynov reagujú – dotýkajú sa hlavami, prstami, rukami a podobne. Keď učiteľ povie: „Kinder zu Kinder!“ – žiaci si vymenia partnera.

Názov: Mein Körper, plagát

Forma: párová

Ciel': upevniť písomnú podobu slovnej zásoby častí tela, určité členy a rozvíjať spoluprácu v páre

Pomôcky: kartičky s časťami tela - Na každej kartičke je napísaná jedna časť tela (množné čísla sa zatiaľ žiaci učia len pri tých častiach, kde ich potrebujeme, napr. 2 nohy, 2 ruky, 10 prstov...): der Kopf, die Hand – die Hände, der Hals, das Auge – die Augen, das Ohr – die Ohren, ...

Na každej kartičke je aj napísaná jedna veta: Das ist mein Bauch. Das ist meine Hand. Das ist mein Auge. Das ist mein Ellbogen. Das sind meine Beine, Das sind meine Füße. Pre každú dvojicu baliaci papier, farebné fixky, štipce a špagát na zavesenie plagátov v triede, interaktívna tabuľa alebo obrázky/kartičky častí tela.

Popis úlohy: Po ústnom opakovaní je úlohou žiakov aj správne zapísať názvy častí tela. Na tento účel slúži napríklad miniprojekt Mein Körper/Moje telo. Každá dvojica dostane baliaci papier a farebné fixky. Jeden žiak si ľahne na papier a druhý jeho postavu obkreslí. Následne spolu označia jednotlivé časti tela: pri ruke napíšu jednotné aj množné číslo (lebo máme dve ruky) – napr. die Hand – die Hände, ale pri hlave iba jednotné číslo s určitým členom – der Kopf atď. Môžu napísať aj vety, ako Das ist mein Kopf. Na kontrolu žiakom slúžia kartičky alebo obrázky, ktoré sú buď na magnetickej tabuli, alebo premietnuté na interaktívnej tabuli. Keď dvojica dokončí označovanie a skontroluje pravopis, vymenia si úlohy – teraz si na druhú stranu papiera ľahne druhý žiak (alebo dostanú nový papier). Hotové plagáty si žiaci môžu zavesiť v triede.

Názov hry: Das ist mein/meine...

Forma: Didaktické hry

Ciel': Automatizovať používania privlastňovacích zámen mein/meine a podporiť pozornosť, počúvanie a správnu reakciu

Pomôcky: kartičky s vetami alebo obrázkami častí tela, interaktívna tabuľa (voliteľne)

Popis hry: Žiaci sedia v kruhu. Začnite tým, že povieť napríklad: Das ist mein Kopf, ale pritom ukážete na brucho. Nasledujúci žiak musí ukázať na hlavu – teda na to, čo počuje, nie nie to, čo ste ukázali. Zároveň povie inú vetu, napríklad: Das ist mein Rücken. Ďalší žiak musí ukázať to, čo počuje, teda chrbát a povie napr. Das ist mein Auge. Takto hra pokračuje ďalej. Žiaci sa musia sústrediť na slová, nie na gestá – hra tak rozvíja pozornosť aj porozumenie. Vizuálna pomôcka (voliteľná): Podľa úrovne skupiny môžete poskytnúť vizuálnu oporu: Na zem (do kruhu) alebo na interaktívnu tabuľu umiestnite kartičky s vetami, napríklad: Das ist mein Bauch. Das ist meine Hand. Das ist mein Auge. Das sind meine Haare. (Pozor – množné číslo! tieto kartičky môžu byť na farebnom papieri.) Kartičky môžu slúžiť ako pomôcka, ak si žiak nie je istý alebo si chce skontrolovať správnosť.

Môžete spolu so žiakmi farebne zvýrazniť rody a čísla: ženský rod (meine) – červenou, množné číslo (meine – Plural) – oranžovou. Hra vedie k automatizácii používania privlastňovacích zámen mein/meine a podporuje pozornosť, počúvanie a správnu reakciu.

Pesničky vo vyučovaní

Ďalšou možnosťou precvičovania slovnej zásoby sú pesničky. Pesničky podporujú prirodzené osvojenie jazyka. Deti sa učia nemecké slová a frázy nenútené – rytmus, rým a melódia im pomáhajú pamätať si ich rýchlejšie. Zlepšujú výslovnosť. Spievaním napodobňujú nemeckú intonáciu, rytmus vety a typické zvuky (napr. „ch“, „sch“, „ei“). Uľahčujú opakovanie a upevňovanie slovnej zásoby. Pesničky sa opakujú prirodzene, takže deti si slovíčka zapamätajú bez drilu. Umožňujú prepájať jazyk s pohybom. Pohybové aktivity podporujú lepšie pochopenie významu a zapamätanie. Zvyšujú motiváciu. Pesničky robia nemecký jazyk zábavným. Deti sa pri hudbe uvoľnia a menej sa boja hovoriť.

Konkrétne aktivity na prácu s pesničkami sú napríklad **Pesnička s pohybom** (Lied mit Bewegungen). Vyberte jednoduchú pesničku, napr. „Kopf, Schultern, Knie und Fuß“. Žiaci ukazujú časť tela podľa textu. Docielime spojenie jazyka, motoriky a porozumenia.

Nájsť slová v pesničke (Wörter im Lied finden). Po vypočutí piesne žiaci dostanú obrázky slovíčok (zvieratá, farby, časti tela). Ich úloha je zdvihnúť správny obrázok, keď ho v pesničke počujú. Alebo môžete žiakom povedať, keď počujú v pesničke napr. zvieratá alebo farby..., tak vstanú a hneď sa zase posadia.

Stop-spievanie (Stopp singen) Pustíte pesničku a zastavte ju v polovici vety. Žiaci majú dopovedať nasledujúce slovo/vetu alebo pokračovať samé. Samozrejme, keď už pesničku predtým viackrát počuli.

Dopĺňanie chýbajúcich slov (Lückenfüller) Pre starších (3. – 5. ročník): Dáte pracovný list s textom, kde chýbajú jednoduché slová (Farbe, Zahl, Tier). Žiaci ich doplnia pri počúvaní.

Nakresli pesničku (Zeichne das Lied). Po vypočutí žiaci nakreslia, čo sa v pesničke spomína. Napr.: pesnička o zvieratkách, každý nakreslí jedno zvieratko, ktoré v pesničke počul. Vhodné hlavne pre vizuálnych žiakov a na upevnenie slovnej zásoby.

Mini divadlo (Mini-Theater.) Rozdeľte triedu na skupinky. Každá skupinka si vyberie pesničku a pripraví krátke vystúpenie (gestá, pohyby, obrázky). Podporuje tímovú prácu a sebavedomie.

Pesnička ako úvod do témy (Lied als Einstieg) Použite pesničku ako úvod napríklad do novej slovnej zásoby ako pri téme farby pesnička „Grün, grün, grün sind alle meine Kleider“ alebo Farbenlied, Farben- und Bewegungslied, Ich schenk dir einen Regenbogen, pri téme zvieratá „Alle meine Entchen“, Kinderlieder – das Lied über die Tiere, Tiere im Wald – Lernlied für Kinder, Tiere im Wald, Tiere im ZOO, téme telo „Kopf, Schultern...“ Körperteil Blues-Lichter Kinder, Bewegungslieder. Žiaci lepšie pochopia kontext a slovnú zásobu sa naučia ľahšie.

1. úloha

Názov: Lied: Kopf und Schultern, Knie und Fuß

Forma: frontálna, individuálna forma práce

Ciele: Pomenovať základné časti tela v nemčine, porozumieť jednoduchšej detskej piesni a sprevádzať ju pohybom.

Pomôcka: Audio/video piesne „Kopf, Schultern, Knie und Fuß“ (môžete ju nájsť na YouTube Kopf und Schultern, Knie und Fuß - Kinderlieder zum Mitsingen | Sing Kinderlieder), kartičky s obrázkami častí tela, pracovný list č. 1

Popis úlohy: Postupne ukážte na svoju hlavu, kolená, plecia a nohu (chodidlo) - Kopf, Schultern, Knie, Fuß a opýtajte sa: Was ist das? Keď žiaci nevedia, poviete im po nemecky. Žiaci opakujú slová najprv pomaly a potom rýchlejšie. Môžete si aj zahrať krátku hru. Poviete pomenovanie časti tela a žiaci sa jej musia dotknúť.

Potom pustíte pesničku „Kopf, Schultern, Knie und Fuß“. Pri prvom prehratí žiaci len počúvajú. Pri druhom prehratí žiaci opakujú pohyby s vami. Pri treťom prehratí žiaci spievajú a hýbu sa samostatne. Potom môžete pesničku náhle zastaviť a žiaci musia dopovedať ďalšie slovo alebo ukázať správnu časť tela.

Rozdajte žiakom pracovný list č.1. Žiaci ho riešia samostatne. Po vypracovaní spoločne skontrolujte úlohy.

Pesnička:

Kopf und Schultern, Knie und Fuß

1. Strophe:

Kopf und Schultern, Knie und Fuß, Knie und Fuß! Kopf und Schultern, Knie und Fuß, Knie und Fuß! Und Augen, Ohren, Nase und Mund, Kopf und Schultern, Knie und Fuß, Knie und Fuß!

2. Strophe (optional):

Hände waschen, sauber sein, sauber sein! Hände waschen, sauber sein, sauber sein! Und Augen, Ohren, Nase und Mund, Hände waschen, sauber sein, sauber sein!

3. Strophe (häufig gesungen):

Arme schwenken hin und her, hin und her! Arme schwenken hin und her, hin und her! Und Augen, Ohren, Nase und Mund, Arme schwenken hin und her, hin und her!

Ponúkame vám ďalšiu pesničku. Text pesničky sa líši úrovňou náročnosti. Umožňuje to diferenciaciu v triede – zdatnejším žiakom môžete poskytnúť náročnejšiu pesničku. Ostatní žiaci môžu ukazovať a opakovať jednotlivé časti tela.

Môžete zahrať aj hru Ide tanec dokola. Žiaci stoja v kruhu a keď im pustíte pesničku, idú jedným smerom. Keď počujú pomenovanie nejakej časti tela, musia ju ukázať. Das geht von Kopf bis Fuß. Pri slove Kopf musia ukázať na hlavu a potom pri slove Fuß zase hneď na chodidlo.

Pesnička: Körperteil Blues (Offizielles Tanzvideo) – Lichterkinder|Kinderlieder|Bewegungslieder
„Körperteil Blues“ je veselá pohybová pesnička pre deti: vymenúva časti tela (napr. hlava, plece, ruka, bok, noha) a spája ich s jednoduchými pohybmi a gestami („od hlavy po päty“, „mávaj, mávaj“ ...). Refrén vyzýva, aby deti pozdravili rukami, zamávali a spievali spolu. V slohách sa pomenúvajú funkcie jednotlivých častí tela – napr. „okom vidíme“, „uchom počujeme“ – a potom sa pokračuje v „tanci telom“, napríklad sa pohybuje na jednu a na druhú stranu bokmi a podupkáva nohou.

Der Körperteil Blues Songtext

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß

Eine Hand zum Gruß und noch 'ne Hand zum Gruß

Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke

Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues
 Ganz oben ist der Kopf und auf ihm sind die Haare
 Wir sehen mit dem Auge und riechen mit der Nase
 Darunter ist der Mund, wir hören mit dem Ohr
 Und haben 28 Zähne, wir singen jetzt im Chor

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch ,ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Der Kopf sitzt auf dem Hals, daneben ist die Schulter
 An ihr ist der Arm, und guckst du an ihm runter
 Ist da die Hand, mit ihr reibt man sich den Bauch
 Darüber ist die Brust, jetzt singen alle laut

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch 'ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Wir wackeln mit der Hüfte und zappeln mit dem Fuß
 Der hängt unten am Bein, genau so soll es sein

Wir singen jetzt im Chor

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch ,ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Ganz oben ist der (Kopf) und auf ihm sind die (Haare)
 Wir sehen mit dem (Auge) und riechen mit der (Nase)
 Darunter ist der (Mund), wir hören mit dem (Ohr)
 Und haben 28 (Zähne), wir singen jetzt im Chor

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch ,ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Der Kopf sitzt auf dem (Hals), daneben ist die (Schulter)
 An ihr ist der (Arm) und guckst du an ihm runter
 Ist da die (Hand), mit ihr reibt man sich den (Bauch)
 Darüber ist die (Brust), jetzt singen alle laut

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch 'ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Wir wackeln mit der Hüfte und zappeln mit dem Fuß
 Der hängt unten am Bein, genau so soll es sein

Wir singen jetzt im Chor

Das geht von Kopf bis Fuß, von Kopf bis Fuß
 Eine Hand zum Gruß und noch 'ne Hand zum Gruß
 Wir machen winke, winke, winke, winke, winke, winke, winke
 Für den Körperteil Blues, für den Körperteil Blues

Zdroj: [Songtext von Lichterkinder - Der Körperteil Blues Lyrics](#)

Pesnička je kombináciou pohybovej piesne, uvedomovania si vlastného tela a hudobnej hry – ideálna pre žiakov, aby si rozvíjali radosť z jazyka, rytmus a motoriku.

Slovná zásoba:

Damit höre ich: Ohren, damit rieche ich: Nase, damit sehe ich: Augen.

Verbindet Kopf und Körper: Hals. Mit ihnen kann ich laufen: Füße / Beine.

Körperteilen: Tätigkeiten

Knie: Damit kann man sich bücken. Nase: Damit riecht man. Ohren: Damit hört man, Füße: damit läuft man. Fuß: Damit kann man zappeln. Hüfte: Damit kann man wackeln. Hand: Damit kann man winken.

Jazykové prostriedky: predložka mit (s) + dativ

mit dem Kopf, mit dem Fuß, mit dem Ohr, mit der Nase, mit den Ohren, mit den Augen

2. úloha

Názov: Beim Arzt

Forma: frontálna, párová

Ciele: Rozvíjať porozumenie hovoreného a písaného textu na tému Beim Arzt, upevniť a rozšíriť slovnú zásobu spojenú s chorobou, bolesťou a návštevou lekára, precvičiť jazykovú štruktúru Du sollst ... (rady a odporúčania), podporiť tvorivé vyjadrovanie v dialógu a spontánny ústny prejav, rozvíjať komunikačné zručnosti prostredníctvom práce vo dvojiciach a dramatizácie.

Pomôcky: Pracovný list č. 2

Popis úlohy: Prechod k novej téme: Porozprávajte príbeh o Viktorovi, ktorý chodí do 3. triedy a necíti sa dobre. Je asi chorý a musí ísť k lekárovi. Žiaci porozumejú situácii, aktivujú svoje predchádzajúce vedomosti (slovná zásoba o chorobách, lekárovi). Opýtajte sa žiakov na ich skúsenosti – či sú často chorí a či chodia k lekárovi. Ako bolo u lekára. Žiaci spájajú tému s vlastnými životnými skúsenosťami, Žiaci môžu rozprávať aj rozvíjať porozumenie hovoreného a písaného textu na tému Beim Arzt. Sloveso wehtun môžete vysvetliť pantomímou. Ukážete na hlavu a urobíte grimasu. Mein Kopf tut weh. Ako pomôcku napíšte jednu vetu na tabuľu a vyznačte tut weh. Potom napr. ukážte na brucho a povedzte Mein Bauch tut weh...

Aktivita: Rozhovor u lekára

Rozdajte žiakom pracovný list č. 2. Najprv nechajte žiakov krátky rozhovor medzi lekárom a Filipom prečítať. Upozornite ich, že neznáme slovíčka si môžu vyhľadať v Mein kleines Wörterbuch na konci pracovného listu. Potom rozhovor „Beim Arzt“ si prečítajte spoločne. Žiaci si osvoja jazykový model a učia sa novú slovnú zásobu s podporou „Mein Wörterbuch“ a rozhovoru. Dobrovoľníci môžu zahrať rozhovor ako scénu pred triedou. Cieľom je trénovať nielen jazykové štruktúry, ale hlavne výslovnosť, intonáciu a plynulosť prejavu.

V 2. cvičení žiaci pracujú vo dvojiciach. Podľa vzoru obmieňajú rozhovor (a zároveň si vymieňajú roly) a precvičujú, čo by mali robiť. Použijú štruktúru: Du sollst.... Napríklad: keď ho bolí

hlava a mal by piť veľa vody. Jeden žiak povie: Mein Kopf tut weh. A ukáže na hlavu –Druhý žiak odpovie: Du sollst viel Wasser trinken. Učia sa tvorivo aplikovať naučenú štruktúru: Du sollst... Žiaci vymýšľajú vlastné vety podľa modelu (Mein Kopf tut weh. – Du sollst viel Wasser trinken.). Dochádza k autonómnejmu používaniu jazyka, k prechodu od reprodukcie k tvorbe vlastného textu.

3. úloha

Názov: Bleib gesund - plagát – nesúvislý text

Forma: frontálna, skupinová, párová

Ciele: rozvíjať porozumenie čítaného textu na tému zdravého životného štýlu, rozširovať slovnú zásobu (stravovanie, pohyb, hygiena, spánok), precvičiť identifikáciu a tvorbu slovies v imperatíve a infinitíve, upevniť jazykovú štruktúru so slovesom sollen (vyjadrenie odporúčania), podporiť tvorivý písomný a ústny prejav prostredníctvom vlastných viet, viesť žiakov k sebareflexii – uvedomiť si, čo robia (alebo by mali robiť), aby zostali zdraví

Pomôcka: Pracovný list č. 3

Popis úlohy: Žiaci čítajú text na plagáte „Bleib gesund!“ a zisťujú, ktoré slová poznajú, tým si aktivujú porozumenie textu. Vedte žiakov k samostatnej práci so slovníkom, aby si rozvíjali strategické používanie slovníka. Potom prečítajte spoločne pokyny/odporúčania a diskutujte so žiakmi o nich. Napríklad, čo pre nich znamená Iss gesund! Následne napíšte vetu Bleib gesund na tabuľu a opýtajte sa, aké sloveso je vo vete, sloveso potom napíšte v imperatíve/v rozkazovacom tvare a vedľa v neurčitku bleiben. Opýtajte sa, aký rozdiel je medzi nimi a vyznačte koncovku neurčitku. Napíšte ešte aj sloveso essen – iss – essen a dajte výkričník, že pozor: je to nepravidelné sloveso. Povedzte žiakom, že majú najprv nájsť slovesá v pokynoch (v rozkazovacom tvare/v imperatíve), vypísať a zapísať ich v infinitíve/v neurčitku, tak ako majú na tabuli. Týmto cvičením si žiaci uvedomujú jazykovú formu a funkciu slovesa. Pracujú samostatne a potom si dvojice skontrolujú svoje výsledky.

Pomocou vzoru „Ich soll viel Obst essen.“ následne žiaci tvoria vlastné vety o zdravom životnom štýle – transformujú imperatívne vety na modálne konštrukcie (Du sollst → Ich soll). Povedzte žiakom, aby porozmýšľali a porozprávali, čo by mali robiť, aby zostali zdraví. Žiaci pracujú vo dvojiciach. Na záver diskutujte so žiakmi, k akému záveru prišli a porovnajte s výpoveďami ostatných spolužiakov. Jazyková činnosť tak prechádza od porozumenia a reprodukcie k osobnej komunikácii a sebareflexii.

4. úloha

Názov: Meine Gesund-bleiben-Checkliste

Forma: riadený rozhovor /diskusia, práca s textom, párová práca, produktívna

Ciele: porozumieť jednoduchým vetám a slovnej zásobe z oblastí Essen und Trinken, Bewegung, Schlafen, Sauberkeit, používať slovnú zásobu na vyjadrenie osobných návykov, odpovedať na jednoduché otázky typu Isst du jeden Tag Obst?, Machst du Sport?,...precvičiť tvorbu viet v prítomnom čase s ich, hovoriť o svojich zvykoch a dennom režime, počúvať spolužiaka a reagovať, porovnávať odpovede („Ich auch!“, „Ich nicht.“), diskutovať o zdravých a nezdravých návykoch, rozvíjať uvedomenosť o zdravom životnom štýle a osobnej hygiene.

Pomôcky: Pracovný list č. 4 na miniprojekt – obrázky (napr. potraviny, šport, spánok, hygiena), lepidlo, papier/baliaci papier, fixky

Popis úlohy: Vysvetlite žiakom, že pomocou „Meine Gesund-bleiben-Checkliste“ zistia, ako zdravo žijú. Najprv prečítajte Checkliste. Potom žiaci spoločne prečítajú vety a vyhľadajú si neznáme slová v slovníku Mein Wörterbuch, ktorý je na konci pracovného listu alebo objasnite význam pomocou obrázkov/pantomímy. Žiaci si potom samostatne čítajú každé tvrdenie

a urobia háčik (☑), ak to pre nich platí. Keď si vyplnili svoje „Meine Gesund-bleiben-Checkliste“ pracujú vo dvojiciach a rozprávajú sa o svojich odpovediach. Učia sa reagovať na spolužiaka (Např. Ich esse viel Obst. Ich auch!/Ich nicht.). Žiaci porovnávajú svoje odpovede. Štruktúry napíšte na tabuľu. Žiaci premýšľajú nad tým, čo by mohli robiť lepšie a formulujú 1–2 vety. Pritom si zopakujú používanie slovesa sollen vo vete a stupňovanie viel - mehr, früh - früher: Ich soll mehr Gemüse essen./Ich soll früher ins Bett gehen. Žiaci môžu doplniť: Ich soll mehr Gemüse essen./Ich soll früher ins Bett gehen. Ich esse viel Obst, aber ich soll mehr schlafen./früher ins Bett gehen. Štruktúry napíšte na tabuľu ako pomôcku pre žiakov.

Reflexia: Na záver zopakujte naučené štruktúry s otázkami typu: Isst du jeden Tag Obst? – Ja, ich esse jeden Tag einen Apfel./Nein, nicht jeden Tag. Gehst du rechtzeitig ins Bett? alebo Wer geht rechtzeitig ins Bett? Machst du Sport? alebo Wer macht Sport?

Miniprojekt (voliteľné): Žiaci môžu vytvoriť aj mini-plagát „So bleibe ich gesund“ např. koláž s obrázkami a krátkymi vetami alebo napíšu 2–3 vety do zošita: Ich esse viel Obst. Ich mache Sport. Ich wasche mir die Hände. Ich soll mehr schlafen.

Ponúkame vám ďalšiu hru. Hra sa líši úrovňou náročnosti. Umožňuje to diferenciaciu v triede – so zdatnejšími žiakmi v nemčine môžete zahrať hru Finde jemanden...

Popis hry – náročnejšia úloha, je vhodná ak máte v triede žiakov, ktorí sú v nemčine zdatnejší. Diferenciácia: Môžete zaradiť aj krátku pohybovú aktivitu napríklad hru typu Finde jemanden, der... (Nájdí niekoho, ktorý/ktorá...) s cieľom motivovať, podporiť interakciu a pohyb v triede. Povedzte vetu např. Finde jemanden, der jeden Tag Sport macht. Žiaci sa potom navzájom pýtajú, tvoria otázky Machst du jeden Tag Sport?

5. úloha

Názov: Was machst du, damit du gesund bleibst? Prieskum

Forma: frontálna, párová

Ciele: Porozumieť jednoduchým otázkam a odpovediam na tému zdravého životného štýlu (Essen, Trinken, Bewegung, Schlaf, Sauberkeit), precvičiť tvorbu jednoduchých opytovacích viet v prítomnom čase (Isst du jeden Tag Obst?/Trinkst du genug Wasser?), rozvíjať schopnosť klásť otázky a reagovať na odpovede v rozhovore (Ja/Nein), rozširovať slovnú zásobu a používanie prívlastňovacích zámen a jednoduchých opisných fráz (das Kind/er/sie), viesť krátky rozhovor so spolužiakmi a zaznamenať odpovede, hovoriť o aktivitách druhých a prezentovať zistené informácie pred triedou, porovnávať, kto v triede robí najviac pre svoje zdravie, uvedomiť si význam zdravých návykov, podporovať schopnosť pozorovať a hodnotiť správanie iných, rozvíjať záujem o vlastné zdravie a zdravé návyky.

Pomôcky: Pracovný list č. 5

Popis úlohy: Vysvetlite žiakom, že budú robiť malý prieskum v triede o zdravom životnom štýle. Potom sa opýtajte: Was machst du, damit du gesund bleibst? (žiaci spontánne odpovedajú – např. Ich trinke viel Wasser. Ich spiele draußen). Spoločne si prečítajte otázky v dotazníku a uistite sa, že žiaci rozumejú každému tvrdeniu (môžete použiť pantomímu, obrázky alebo preklad). Na záver krátko zopakujte tvorbu otázok a odpovedí: Isst du jeden Tag Obst? – Ja, ich esse jeden Tag Obst./Ich auch/Ich nicht. Žiaci pracujú vo dvojiciach, majú v ruke dotazník a kladú otázky spolužiakovi a potom odpovedajú na otázky. Do tabuľky zapíšu meno a robia háčiky (☑), ak odpoveď znie „Ja“. Prechádzajte sa medzi žiakmi, pomáhajte im s výslovnosťou. Keď sa žiaci vrátia na svoje miesta, krátko sa porozprávajú o výsledkoch prieskumu: Anna isst jeden Tag Obst, aber Lukas nicht. Lisa macht viel Sport. Sie ist sehr gesund. Upozornite žiakov, aké dôležité sú zdravé návyky a zhodnoďte výsledky. Pochváľte žiakov za ich aktivitu.

1.2.2 PRACOVNÉ LISTY PRE ŽIAKA

Pracovný list č. 1

Aufgabe 1.

Kopf, Schultern, Knie und Fuß

Hör das Lied und ergänze die fehlenden Wörter. Vypočuj si pesničku a doplň chýbajúce slová.

1. Strophe: _____ und Schultern, Knie und Fuß, Knie und Fuß!
Kopf und Schultern, _____ und Fuß, Knie und Fuß! Und Augen, Ohren, Nase und _____, Kopf und Schultern, Knie und Fuß, _____ und Fuß!

2. Strophe (optional): Hände waschen, sauber sein, sauber sein! Hände waschen, sauber sein, sauber sein! Und _____, Ohren, Nase und Mund, Hände waschen, sauber sein, sauber sein!

3. Strophe (häufig gesungen): Arme schwenken hin und her, hin und her! _____ schwenken hin und her, hin und her! Und Augen, Ohren, Nase und Mund, Arme schwenken hin und her, hin und her!

Aufgabe 2.

2. Ergänze die fehlenden Buchstaben. Doplň chýbajúce písmená.

K_ _ _ _ f

Sch_ _ _ _ _ er

Kn_ _ _ _ _

F_ _ _ _ _ ß

Aufgabe 3.

3. Nakresli postavičku a vyznač tieto časti tela: Kopf, Schulter, Knie, Fuß, Arm.

Pracovný list č. 2

Aufgabe 1.

Lest den Dialog mit verteilten Rollen. Danach spielt die Szene Beim Arzt. Prečítajte dialóg s rozdelenými úlohami. Potom si scénu U lekára zahrajte

Beim Arzt

Arzt: Hallo! Wie heißt du?

Filip: Guten Tag Herr Doktor. Ich heiße Filip.

Arzt: Hallo Filip! Was tut dir weh?

Filip: Mein Hals tut weh.

Arzt: Oh je. Seit wann hast du das?

Filip: Seit gestern Abend.

Arzt: Hast du Fieber?

Filip: Ja, ein bisschen. Arzt: Mach bitte den Mund auf und sag „Aaaah“.

Filip: Aaaah.

Arzt: Ja, dein Hals ist ganz rot.

Filip: Oh nein!

Arzt: Keine Sorge, das geht wieder weg. Du sollst viel trinken und im Bett bleiben.

Filip: Darf ich Eis essen?

Arzt: Ja, kaltes Eis ist sogar gut für den Hals.

Filip: Super! Danke, Herr Doktor!

Arzt: Gern, Filip. Gute Besserung!

Filip: Auf Wiedersehen, Herr Doktor.

Aufgabe 2. Trainiere mit verschiedenen Körperteilen – es wird dir jedes Mal etwas anderes wehtun. Precvi s rôznymi asami tela, vdy ŗa bude bolieŗ nieo iné.

Arzt: Hallo! Wie heißt du?

.....: Guten Tag Herr Doktor. Ich heiße

Arzt: Hallo! Was tut dir weh?

.....: Mein/Meine tut weh.

Arzt: Keine Sorge, das geht wieder weg. Du sollst (viel trinken, im Bett bleiben, Medikamente nehmen, Hustensaft trinken, viel Obst essen, Tee trinken, viel spazieren gehen ...)

.....: Danke, Herr Doktor!

Arzt: Gern, Gute Besserung!

...: Auf Wiedersehen, Herr Doktor.

Mein kleines Wörterbuch

Was tut dir weh? – Œo ŗa bolí?

Hast du Fieber? – M horcku?

Mach bitte den Mund auf! – Otvor, prosím, ústa!

keine Sorge – ŗiadny strach, neboj sa

das geht wieder weg – to prejde

Gute Besserung! – Skoré uzdravenie!

Du sollst im Bett bleiben. – M/mal/a by si ostaŗ v posteli.

Medikamente nehmen – braŗ lieky

Hustensaft trinken – piŗ sirup proti kaŗu

viel Obst essen – jeŗ veŗa ovocia

Darf ich Eis essen? – Smiem jeŗ zmrzlinu?

Meine Wörter

.....

.....

.....

.....

Meine kleine Grammatik

sollen - mal/a by som	dürfen - smieť
ich soll	ich darf
du sollst	du darfst
er, sie, es soll	er, sie, es darf

Ergänze. Dopln.

Du..... viel Obst essen. ich Eis essen? Ja, du Eis essen.
 Der Arzt sagt: Ich im Bett bleiben.

Pracovní list č. 3

Aufgabe 1.

Bleib gesund

Viktor hat beim Arzt ein „Bleib gesund!“-Poster gesehen. Lies es. Welche Wörter verstehst du nicht? Such sie im Wörterbuch. Welche Verben stehen in den Anweisungen? Schreib sie nach dem Beispiel mit Infinitiv auf.

Viktor uvidel v ordinácii u pána doktora plagát: Zostaň zdravý! Prečítaj si ho. Ktorým slovíčkam nerozumieš? Nájdi v Mojom slovníku (Mein Wörterbuch) na konci pracovného listu. Ktoré slovesá sú v pokynoch? Vyznač slovesá vo vete, napíš ich podľa príkladu aj s neurčitkom.

Bleib gesund! - plagát

	<p>Bleib gesund!</p> <p>Iss gesund!</p> <p>Iss viel Obst und Gemüse!</p> <p>Trink Wasser, keine Limonade!</p>	
	<p>Iss nicht zu viele Süßigkeiten!</p> <p>Beweg dich jeden Tag!</p> <p>Spiel draußen!</p> <p>Fahr Fahrrad oder lauf zu Fuß!</p> <p>Mach Sport!</p> <p>Schlaf genug!</p>	
	<p>Geh früh ins Bett!</p> <p>Schlaf mindestens 9 Stunden!</p> <p>Wasch dich!</p> <p>Wasch dir die Hände vor dem Essen!</p> <p>Putz dir die Zähne morgens und abends!</p>	

Bleib! – bleiben

!!! Iss! – essen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aufgabe 2.

Was sollst du machen, damit du gesund bleibst? Schreib die Sätze nach dem Beispiel. Čo by si mal/a robiť, aby si ostal zdravý/ostala zdravá? Napíš podľa príkladu:

Obst essen- Ich soll viel Obst essen.

.....

.....

.....

.....

.....

Mein kleines Wörterbuch

Was sollst du besser machen? – Čo by si mal robiť lepšie? Čo by si mal zlepšiť?

gut – dobre

besser – lepšie

gesund – zdravé

ungesund – nezdravé

Ich bin gesund. – Som zdravý.

Bleib gesund! – Zostaň zdravý!/zdravá!

Das ist gesund. – To je zdravé.

die Süßigkeiten – sladkosti

Ich esse nicht zu viele Süßigkeiten. – Nejem priveľa sladkostí.

Ich liebe Süßigkeiten. – Ja milujem sladkosti.

Zu viele Süßigkeiten sind ungesund. – Priveľa sladkostí je nezdravé.

viel – veľa

mehr – viac

draußen – vonku

Fahrrad fahren – bicyklovať sa

früh – skoro

mindestens – najmenej

sich waschen – umyť sa

Wasch dir die Hände! – Umy si ruky!

Putz dir die Zähne! – Vyčisti si zuby!

morgens/jeden Morgen – každé ráno

abends/jeden Abend – každý večer

Meine Wörter

.....

.....

.....

.....

Meine kleine Grammatik

Was fehlt? Ergänze. Čo chýba? Doplň.

schlafen – Schlaf! – ich schlafe

trinken – Trink! ich

fahren – Fahr! ich fahre

spielen – Spiel! ich spiele

essen – ich esse

waschen – ich

putzen – ich

Pracovní list č. 4**Meine Gesund-bleiben Checkliste**

Fülle die „Meine Gesund-bleiben-Checkliste“ aus. Mach ein Häkchen (☑), wenn das stimmt. Vyplň „Meine Gesund-bleiben-Checkliste“. Urob háčik (☑), ak to pre teba platí. Je mehr Häkchen du hast, desto gesünder bleibst du!

Meine Gesund-bleiben Checkliste

Essen und Trinken

- Ich esse jeden Tag Obst.
- Ich esse jeden Tag Gemüse.
- Ich trinke genug Wasser.
- Ich esse nicht zu viele Süßigkeiten.

Bewegung

- Ich spiele jeden Tag draußen.
- Ich mache Sport.
- Ich sitze nicht zu lange am Handy oder Computer.

Schlafen

- Ich gehe rechtzeitig ins Bett.
- Ich schlafe gut und lange genug.

Sauberkeit

- Ich wasche mir die Hände vor dem Essen.
- Ich putze mir die Zähne morgens und abends.
- Ich dusche regelmäßig.

Je mehr Häkchen du hast, desto gesünder bleibst du!

Mein kleines Wörterbuch

- gesund – zdravý
- gesünder – zdravší
- die Bewegung – pohyb
- die Sauberkeit – čistota
- regelmäßig – pravidelne
- rechtzeitig – včas

Meine Wörter

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pracovní list č. 5

Prieskum Umfrage

Was machst du, damit du gesund bleibst? Frage jemanden in deiner Klasse! Schreibe den Namen auf und mach ein Häkchen (☑), wenn er/sie „Ja“ sagt. Dann berichte, was du erfahren hast. Prieskum: Čo robíš, aby si ostal/a zdravý/á. Opýtaj as niekoho v tvojej triede. Napíš jeho/jej meno a urob háčik, keď povie áno. Potom povedz, čo si sa dozvedel.

Umfrage

Name: _____

- Isst du jeden Tag Obst? Ja
- Trinkst du genug Wasser? Ja
- Spielst du jeden Tag draußen? Ja
- Putzt du dir die Zähne morgens und abends? Ja
- Gehst du früh schlafen? Ja
- Wäschst du dir die Hände vor dem Essen? Ja

Zum Schluss: Wer von euch macht am meisten für seine Gesundheit? Das Kind heißt:

2

Metodické a pracovné listy pre 2. cyklus

2.1 Zdravie a šport

Ročník: 4./5.

Pracovný list: Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege

Komponenty: Zážitková recepcia, Komunikačná interakcia, písaná produkcia, hovorená produkcia

Počet vyučovacích hodín/jednotiek: 4/5

2.1.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Výkonové štandardy:

Tvoriť otázky a primerane formulovať odpovede. Rešpektovať názor komunikačného partnera, vyjadriť pochvalu, ocenenie, súhlas, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom. Uplatniť správnu výslovnosť, melódiu viet a dôraz na niektoré repliky (slovný a vetný prízvuk) pri vedení dialógu, správna výslovnosť. Čítať nahlas aj potichu a s porozumením tlačенý text primeranej náročnosti. Porozumieť explicitným významom a vyvodzovať základné implicitné významy z počutého a prečítaného literárneho textu. Pomenovať, ako na žiakov text a čítanie pôsobí, opísať zážitok. Hodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania. Predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností. Dramatizovať vybrané texty alebo časti textov aj pomocou rekvizít.

Obsahové štandardy:

Predvídanie pokračovania deja z počutého alebo prečítaného textu. Orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií. Vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného alebo počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok. Vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení. Formulovanie vlastných myšlienok a záverov z prečítaného vlastnými slovami. Vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu. Stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými činnosťami.

Tematický okruh: Zdravie a šport

Ciele:

Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia. Identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné informácie. Formulovať a klásť otázky zamerané na explicitný a implicitný význam textu. Zhrnúť získané informácie ústne aj písomne. Počúvať a čítať krátke primerané literárne texty. Zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky.

Práca s literárnymi textami

Práca s literárnymi textami na hodinách nemeckého jazyka má významné didaktické a pedagogické opodstatnenie, pretože literatúra ponúka autentické jazykové prostredie, prirodzenú

slovnú zásobu a bohaté kultúrne kontexty. Literárny text podporuje nielen jazykové kompetencie, ale aj čítanie s porozumením, kritické myslenie, kreativitu a interkultúrne porozumenie. Žiaci sa prostredníctvom literatúry stretávajú s rôznymi pohľadmi na svet, s hodnotami a spoločenskými témami, čo im pomáha lepšie porozumieť ľuďom v krajinách hovoriacich po nemecky a porovnať ich s vlastným kultúrnym prostredím.

Literárne texty podporujú tvorivosť, sú výborným východiskom pre kreatívne úlohy: dopisovanie koncov, tvorba vlastných príbehov, dramatizácia, ilustrácie, tvorba dialógov. To podporuje nielen jazykové, ale aj umelecké a komunikačné zručnosti.

Literatúra nemusí znamenať iba náročné romány. Je vhodná pre rôzne jazykové úrovne. Na hodinách sa dajú veľmi dobre využiť: krátke poviedky, príbehy, moderné básne, texty piesní, rozprávky, dialógy z divadelných hier. Tieto formy sú vhodné aj pre začiatočníkov.

Literárne texty prispievajú k rozvoju interkultúrnych kompetencií, Žiaci si porovnávajú príbehy, hodnoty a postavy z nemeckého prostredia s vlastnými kultúrnymi skúsenosťami. Rozvíja to toleranciu, pochopenie a citlivosť voči inakosti.

Predkladáme prehľad rôznych metód a foriem práce s literárnymi textami na hodinách nemeckého jazyka a literatúry, ktoré môžu obohatiť vyučovanie a podporiť aktívne, tvorivé a kritické čítanie u žiakov. Súčasťou tohto materiálu sú aj postupy vhodné pre vyššie ročníky v rámci 3. cyklu, kde je možné pracovať s náročnejšími textami a podporovať hlbšie porozumenie, interpretáciu či diskusiu. Poskytujeme sumár rozmanitých metód – od tradičných až po kreatívne a interaktívne prístupy, ktoré môžete flexibilne využívať podľa potrieb vašich žiakov, typu textu aj konkrétnych vyučovacích cieľov. Veríme, že vám tieto návrhy pomôžu pri príprave inovatívnych a zaujímavých hodín a stanú sa inšpiráciou pre ďalšie pedagogické nápady.

Metódy

Komunikatívna metóda: napr. diskusia o texte, postavách a ich motiváciách, práca s otázkami (otvorenými aj uzatvorenými), rolové hry a dramatizácia úryvkov.

Metóda tvorivej práce s textom: dopisovanie záveru alebo chýbajúcej časti, prepis textu z inej perspektívy (napr. „Ako by príbeh rozpovedala druhá postava?“), tvorba alternatívnej verzie príbehu.

Interpretačné metódy: analýza postáv, prostredia, motívov, hľadanie slov, viet, kontrastov, hlbšieho významu, práca s citátmi – argumentácia, vysvetľovanie, kontextualizácia .

Metódy podporujúce čítanie s porozumením: Selektives Lesen – selektívne čítanie, rýchle čítanie kvôli hlavnej myšlienke, Detailliertes Lesen - hľadanie konkrétnych informácií, práca s myšlienkovou mapou, časovou osou, opis postáv.

Metóda dramatickej výchovy: Einfrieren - zamrznuté obrazy, Heiße Stuhl - Horúca stolička – žiak odpovedá ako postava, Inszeniertes Lesen - inscenované čítanie, žiaci – herci držia text v rukách a čítajú ho pred publikom, často sa používajú jednoduché scénické riešenia, ako stoličky, stôl, hudba, svetlá. Dôraz sa kladie na obsah textu, na dialógy a interpretáciu.

Projektová a kooperatívna metóda: skupinová interpretácia úryvku, tvorba plagátu, komiksu, videa, podcastu, prezentácie o autorovi alebo o historickom pozadí diela.

Formy práce

Individuálna práca: tiché čítanie, vyplňovanie pracovných listov, písanie reflexií, opisov, krátkych textov podľa literárnej predlohy.

Párová práca: porovnávanie dvoch interpretácií, dialógy ako postavy, spoločná tvorba krátko kreatívneho textu.

Skupinová práca: rozdelenie úloh (analytik postáv, analytik prostredia, ilustrátor, moderátor diskusie...), spoločná dramatizácia alebo tvorivé spracovanie, prezentácia výsledkov skupiny ostatným.

Frontálna forma: učiteľ vedie interpretáciu textu, spoločné čítanie textu s vysvetľovaním, práca s multimédiom (nahrávky, filmové adaptácie).

Stanovišťa – Stationenlernen: Žiaci prechádzajú rôzne stanovišťa s rôznymi úlohami napríklad na porozumenie textov, prácu so slovnou zásobou, interpretáciu, tvorivé úlohy, ako dramatizácia.

1. úloha

Názov úlohy: Im Bad

Formy: frontálne, skupinové, párové

Ciele: Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia, počúvať a čítať krátky primeraný text príbeh Im Bad, zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou, použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom slovník.

Porozumieť čítanému textu a identifikovať dôležité informácie o postavách, vytvoriť krátku charakteristiku osoby (vzhľad, správanie, návyky), používať slovnú zásobu a vetné konštrukcie na opis ľudí, trénovať čitateľskú kompetenciu a prácu s dialógom, precvičovať **výslovnosť a správnú intonáciu pri čítaní v rolách, rozvíjať komunikačné zručnosti a porozumenie bežným situáciám v jazyku, rozpoznať slovesá v minulom čase (Präteritum alebo Perfekt) v texte**, upevňovať poznávanie Partizipu II a tvarov minulého času, samostatne pracovať s textom a slovníkom Mein kleines Wörterbuch a Meine kleine Grammatik, transformovať vety z prítomného času do minulého času (Perfekt). Uvedomiť si pravidlo: Partizip II sa nachádza na konci vety, precvičovať hravou formou a v kontexte tvorbu Perfektu pomocou pomocných slovies haben a Partizip II., rozvíjať jazykovú presnosť a istotu pri tvorbe minulého času.

Pomôcky: Pracovný list č. 1

Popis úlohy: Ponúkame tri rôzne verzie textu, ktoré sa líšia úrovňou náročnosti. Umožňuje to jednoduchú diferenciaciu v triede – zdatnejším žiakom môžete poskytnúť náročnejší text, zatiaľ čo žiakom, ktorí pracujú pomalšie alebo ešte potrebujú podporu, je možné ponúknuť jednoduchšiu verziu. (Príloha 1 je náročnejší text a príloha 2 je ľahší, jednoduchší text). Cieľom je, aby mal každý žiak pocit úspechu a aby pracoval s textom, ktorý zodpovedá jeho aktuálnym schopnostiam. V texte sa nachádza aj viac neznámych slov. Je dôležité viesť žiakov k tomu, aby sa nesústredili na každé neznáme slovíčko, ale predovšetkým na porozumenie celkového obsahu. Literárny text zároveň ponúka vhodnú príležitosť naučiť žiakov pracovať so slovníkom, ale až vtedy, keď najprv sami skúsia odhadnúť význam na základe kontextu. Pred samotnou prácou s textom odporúčame v triede otvoriť diskusiu na tému Körperpflege. Porozprávajte sa so žiakmi o tom, čo si pod týmto pojmom predstavujú, aké činnosti a pojmy im napadajú. Na tabuľu spoločne zapisujte všetky súvisiace slová – napríklad Zahnbürste, Seife, Shampoo, Kamm, Handtuch, Zähne putzen, sich duschen a ďalšie, na ktoré si žiaci spomenú. Takto ich pripravíte na tému textu a aktivujete ich predchádzajúce vedomosti. Potom sa opýtajte žiakov, kto má rád čokoládu a či vedia, čo môžu sladkosti spôsobovať. Na tabuľu napíšte nasledujúce slová a nechajte žiakov hádať, aký by mohli mať význam: die Anti-Schoko-Panik-Kraft, Superkraft, Megabiss (od slovesa beißen) a magische Dusch-Kraft (od slovesa duschen). Vysvetlite im, ako sa dajú zložené slová rozdeliť na jednotlivé časti a naučte ich odhadnúť ich význam na základe jednotlivých častí slova, ako aj kontextu textu.

Cvičenie 1

Aktivita k príbehu „Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege“

Uvedte príbeh a motivujte žiakov tak, že napíšete na tabuľu alebo premietnete na interaktívnej tabuli názov príbehu: Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege. Nechajte žiakov

hádať, o čom by príbeh mohol byť – kto sú hlavné postavy, aká môže byť téma alebo prostredie príbehu. Rozdajte žiakom pracovný list č. 1 a spoločne si prečítajte prvú časť textu: Im Badezimmer. Vysvetlite si vzájomne obsah textu, nové slovíčka a dôležité detaily.

Rozdelte žiakov do dvoch skupín: Skupina Max a Skupina Lina.

Úloha skupín: Skupina Max podčiarkne v texte všetky vety, ktoré hovorí Max. Skupina Lina podčiarkne všetky vety, ktoré hovorí Lina.

Každá skupina nakreslí svoju postavu: Linu – napr. učesané dlhé vlasy a ďalšie charakteristické črty tak, akú si žiaci Linu predstavujú. Najlepšie je postavu nakresliť na plagát alebo na väčší papier. Maxa – napr. vlasy trčiace na všetky smery, na tričku flak od čokolády atď.

Okolo nakreslenej postavy napíšu žiaci vlastnosti a charakteristiky postáv formou viet z textu, napr.: Lina bürstete ihre langen Haare. Lina geht in die 5. Klasse... Max' Haare standen in alle Richtungen, und sein T-Shirt hatte einen Schokoladenfleck. Max ist 8 Jahre alt. Er geht in die 3. Klasse. ...

Hotové plagáty môžu skupiny predstaviť pred triedou a následne ich v triede zavesiť.

V ďalšej aktivite pracujú žiaci vo dvojiciach a ich úlohou je zahrať dialóg medzi Maxom a Linou. Na pomoc môžu použiť text z pracovného listu č. 1, úloha 2.

Keď pracujeme s literárnym textom, naším prvoradým cieľom je, aby žiaci príbeh prežívali, porozumeli mu, vstúpili do sveta postáv a vytvorili si k textu osobný vzťah. Cieľom teda nie je „robiť hodinu gramatiky“. Zároveň však platí, že precvičovanie jazykových prostriedkov v kontexte môže výrazne pomôcť žiakom zapamätať si nové štruktúry a postupne ich automatizovať. Tento text ponúka prirodzené príležitosti na prácu s perfektom aj préteritom, a to pri pravidelných aj nepravidelných slovesách. Preto sme tieto minulé časy vybrali a zaradili ich do Mein kleines Wörterbuch a Meine kleine Grammatik. Nie je však cieľom všetky slovesá sa naučiť či dokonca minulé tvary sloves na hodine literatúry známkovať. Jazykové prostriedky je možné precvičiť hravou formou, aby ostala súčasťou príbehu, a nie samostatným cvičením. Ako vhodné aktivity sa osvedčili napríklad: Pexeso (Memory) s minulými časmi. Kartičky nájdete v prílohe č. 3.

Kartičky obsahujú dvojice typu:

ich esse – ich habe gegessen

ich dusche – ich habe geduscht

ich wasche – ich habe gewaschen a pod.

Žiaci pracujú vo dvojiciach alebo v malých skupinách a hľadajú správne páry tvarov (prítomný a minulý čas).

Živé pexeso (Bewegtes Memory) - táto verzia je dynamickejšia a vhodná na zaktivizovanie triedy. Žiaci sa postavia v triede ako „kartičky“ – každý má v ruke jednu kartičku so slovesom, ktorú nesmie ostatným ukázať.

Dvaja žiaci sú hráči. Hráč 1 si vyberie „kartičku“, dotkne sa pleca niektorého zo „stojacich“ žiakov a ten musí nahlas prečítať, čo má na svojej kartičke. Potom ide k druhému žiakovi, aj ten prečíta svoje sloveso. Hráč hľadá dvojicu – napríklad ich esse – ich habe gegessen. Ak nájde pár, „získava“ týchto dvoch žiakov a tí idú na jeho stranu. Potom hrá druhý hráč rovnakým spôsobom. Hráč 1 a hráč 2 sa striedajú v hľadaní.

Hra pokračuje, kým všetky dvojice nie sú nájdené. Vyhráva hráč s najväčším počtom dvojíc. Táto aktivita je nielen zábavná, ale zároveň prirodzeným spôsobom upevňuje minulé časy v kontexte príbehu Maxa a Liny. Túto hru je dobré hrať, keď máme viac žiakov, teda celú triedu.

Cvičenie 2 – „**Malý detektív**“ - toto cvičenie slúži na to, aby žiaci pracovali s textom detailne a všímali si minulé časy v prirodzenom kontexte.

Pred začatím cvičenia pripomeňte žiakom rozdiel medzi prítomným a minulým časom, prípadne ukážte jeden príklad z textu. Povzbudte ich, aby počas čítania „zapli detektívne oči“ a zamerali sa výlučne na minulé tvary slovies. Upozornite ich, že môžu využívať Mein kleines Wörterbuch a Meine kleine Grammatik ako pomôcky. Po dokončení nechajte žiakov porovnať svoje nálezy vo dvojiciach alebo v malých skupinách, aby si vzájomne overili správnosť.

Cvičenia 4 – „**Čarodejník**“ - cieľom je, aby si žiaci precvičili, automatizovali tvorbu perfekta a pochopili vo vete slovosled s prídavným minulým (Partizip II) na konci vety. Jazykové prostriedky nevysvetľujte. Napíšte na tabuľu jeden jednoduchý príklad a spoločne s triedou ho premeňte do minulého času. Zdôraznite, že geduscht, gegessen, gewaschen... vždy stojí na konci vety. Môžete vyznačiť aj farebne. Až potom nechajte žiakov samostatne „kúzliť“ so zadanými vetami. Po vypracovaní môžete nechať žiakov prečítať svoje premenené vety nahlas, čím si precvičia aj výslovnosť a vetnú melódiu.

2. úloha

Názov úlohy: Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege

Formy: frontálne, skupinové, párové

Ciele: Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia, počúvať a čítať primeraný text / príbeh, porozumieť čítanému textu, zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou formou, použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom slovník.

Pomôcky: Pracovný list č. 2

Popis úlohy: Žiaci budú pracovať s celým príbehom. Na začiatku sa ich opýtajte, ako si myslia, že bude príbeh pokračovať – čo sa stane s Maxom a čo s Lindou. Následne napíšte alebo premietnite na tabuľu nadpisy kapitol a overte, či im žiaci rozumejú: Die Mission beginnt Die erste Katastrophe, Der Besuch beim Zahnarzt, Der große Wandel, Ein gesünderes Ende. Žiaci sa môžu ešte vyjadriť, čo si myslia, že sa stane v jednotlivých kapitolách. Čo si myslia, aká misia sa začne, aká prvá katastrofa bude...

Vytvorte 5 skupín a pomenujte ich podľa jednotlivých nadpisov: skupina Die Mission beginnt, skupina Die erste Katastrophe, skupina Der Besuch beim Zahnarzt, skupina Der große Wandel, skupina Ein gesünderes Ende. Príbeh rozstrihajte podľa kapitol toľkokrát, koľko žiakov je v danej skupine. Žiaci v skupinách si sadnú spolu. Rozdajte im príslušné časti textu. Povedzte im, aby si najprv ticho prečítali svoju kapitolu a potom si vzájomne vysvetlili to, čomu nerozumejú. Pomôcť im môže aj Mein kleines Wörterbuch. Vy sa prechádzajte medzi skupinami a v prípade potreby pomôžte, napríklad aj s výslovnosťou. Upozornite žiakov, že text si musia prečítať viackrát. Každá skupina si pripraví krátku prezentáciu. Môžu zahrať rozhovor, každý žiak môže povedať jednu časť obsahu svojho textu alebo môžu pripraviť pantomímu a ostatní budú hádať, čo práve robia. Je tiež možnosť, že každý v skupine prečíta nahlas jednu časť príbehu nahlas. Každá skupina sa môže rozhodnúť, ako chce prezentovať, ale treba ich upozorniť, že ostatní žiaci musia pochopiť obsah ich textu. Skupiny prezentujú pred triedou v poradí podľa priebehu príbehu: Die Mission beginnt, Die erste Katastrophe, Der Besuch beim Zahnarzt, Der große Wandel, Ein gesünderes Ende.

Po prezentáciách jednotlivých skupín spoločne zhrňte celý príbeh a diskutujte so žiakmi o tom, čo sa im najviac páčilo a čo ich prekvapilo. Následne rozdajte žiakom pracovný list č. 2.

Tu môžete uplatniť diferenciaciu: žiakom, ktorí sú v nemčine zdatnejší, rozdajte text z prílohy č. 1 a menej zdatným jednoduchší text z prílohy č. 2. Ich úlohou je celý príbeh samostatne prečítať. Upozornite ich, aby pracovali aj so slovníkom Mein kleines Wörterbuch, ktorý je na konci pracovného listu.

Na zopakovanie obsahu je možné zahrať hru Paare finden (kartičky sa nachádzajú v prílohe 4). Podľa potreby je možné vytvoriť ďalšie kartičky. Sú to vety z príbehu, ktoré sa rozdelia na

dve časti. Podľa kontextu musia žiaci spájať vety. Napr. Lina geht – in die 5. Klasse.

Kartičky sa rozstrihajú a pomiešajú. Žiaci vo dvojiciach môžu spájať vety alebo si v skupine zahrať pexeso.

3. úloha

Názov úlohy: Práca s pracovným listom

Formy: individuálna, párová, skupinová

Ciele: Porozumieť textu v nemeckom jazyku a odpovedať na otázky úplnými vetami. Precvičovať tvorbu viet v prítomnom čase a používať slovnú zásobu z oblasti „Gesundheit und Körperpflege“. Priradiť **význam slov a slovných spojení**. Upevňovať slovnú zásobu týkajúcu sa hygieny a zdravých návykov. Rozvíjať schopnosť porozumieť jednoduchým popisom a ich funkcii. Pracovať s textom a vyhodnotiť informácie ako pravdivé alebo nepravdivé. Rozvíjať kritické čítanie a presné porozumenie detailom v texte. Logicky doplniť chýbajúce slová do viet. Upevňovať slovnú zásobu k téme telo, hygiena, zdravie. Precvičovať porozumenie kontextu a správne používať substantívy. Samostatne vytvoriť krátky text (3–5 viet) o vlastnej hygiene a starostlivosti o zdravie. Rozvíjať produktívnu jazykovú zručnosť písanie (Schreiben). Používať základnú slovnú zásobu a jednoduché jazykové štruktúry na opis každodenných návykov.

Pomôcky: Pracovný list č. 3

Popis úlohy: Porozprávajte sa so žiakmi, čo sa im na príbehu páčilo. Rozdajte im pracovný list č.3. Žiaci pracujú samostatne na zadaných úlohách. Po ich vyriešení si svoje riešenia najprv skontrolujú vo dvojiciach a následne spoločne v pléne.

Túto aktivitu môžete žiakom zadať aj na domácu úlohu.

2.1.2 PRACOVNÉ LISTY PRE ŽIAKA

Pracovný list č. 1

Aufgabe 1

1. Lest den Text und charakterisiert die Personen Lina und Max.

Prečítajte príbeh a charakterizujte postavy Liny a Maxa.

Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege

Im Bad

Lina stand an diesem Montagmorgen vor dem Badezimmerspiegel und bürstete sorgfältig ihre langen, dunklen Haare. „Ein neuer Schultag“, sagte sie zufrieden. Sie geht jetzt in die 5. Klasse. Sie möchte heute schön aussehen. Gerade wollte sie die Zahnbürste aus dem Behälter holen, als die Badezimmertür aufflog. Ihr kleiner Bruder Max, 8 Jahre alt und in der 3. Klasse, stürmte herein. Seine Haare standen in alle Richtungen, und sein T-Shirt hatte einen Schokoladenfleck, der aussah wie eine Landkarte. „Linaaa! Ich brauche mein Lineal—Oh... du putzt schon wieder deine Zähne“, sagte Max und verzog das Gesicht, als wäre Zahnpasta ein gefährliches Monster. „Ja, Max. Das nennt man Körperpflege“, sagte Lina. „Körperpflege ist langweilig“, murrte Max. „Ich bin auch so gesund!“ Lina spuckte das Wasser aus, wischte sich den Mund ab und sah ihn streng an. „Max, du hast gestern drei Tafeln Schokoladen gegessen.“ „Vier,“ verbesserte er stolz. „Die letzte war mit Karamell!“ „Eben! Und du hast dich nicht geduscht, nicht die Zähne geputzt und nicht mal deine Hände gewaschen!“ Max zuckte mit den Schultern. „Ich habe sie an meiner Hose abgewischt.“ Lina schlug die Hände vors Gesicht. „Max! Das ist doch kein Waschen!“

Aufgabe 2

2. Lest den Dialog mit verteilten Rollen. Prečítajte si rozhovor s rozdelenými úlohami.

Max: „Linaaa! Ich brauche mein Lineal—Oh... du putzt schon wieder deine Zähne.“

Lina: „Ja, Max. Das nennt man Körperpflege.“

Max: „Körperpflege ist langweilig. Ich bin auch so gesund!“

Lina: „Max, du hast gestern drei Tafeln Schokoladen gegessen.“

Max: „Vier. Die letzte war mit Karamell!“

Lina: „Eben! Und du hast dich nicht geduscht, nicht die Zähne geputzt und nicht mal deine Hände gewaschen!“

Max: „Ich habe sie an meiner Hose abgewischt.“

Lina: „Max! Das ist doch kein Waschen!“

Aufgabe 3

3. Teraz si malý detektív. Nájdi v texte *Im Bad* všetky slovesá v minulom čase (pozor: len v minulom čase) a podčiarkni ich. Mein kleines Wörterbuch a Meine kleine Grammatik ti pri hľadani pomôžu.

Jetzt bist du ein kleiner Detektiv. Finde im Text *Im Bad* alle Verben in der Vergangenheit (Achtung: nur in der Vergangenheit!) und unterstreiche sie. Mein kleines Wörterbuch und Meine kleine Grammatik helfen dir bei der Suche.

Aufgabe 4

4. Teraz si sa premenil na čarodejníka a vieš tieto vety dať do minulého času. Meine kleine Grammatik ti pomôže. Dávaj pozor: slová ako geduscht, gegessen... idú vždy na koniec vety. Tieto slová sa nazývajú Partizip II.

Jetzt bist du ein Zauberer. Du kannst diese Sätze in die Vergangenheit verwandeln. Meine kleine Grammatik hilft dir dabei. Pass gut auf: geduscht, gegessen ... diese Wörter heißen Partizip II und stehen immer am Satzende.

Max duscht sich nicht. Max **hat** sich nicht **geduscht**.

Ich dusche mich jeden Tag. _____

Ich wasche meine Hände. _____

Ich esse Schokolade. _____

Max isst Schokolade. _____

Lina putzt ihre Zähne. _____

Max wäscht seine Hände. _____

Mein kleines Wörterbuch

stehen – stát'

sie stand – ona stála

bürsten – česať sa s kefou

sie bürstete – česala sa kefou

sorgfältig – starostlivo

auffliegen – rozletieť, vyletieť

die Tür aufflog – dvere sa rozleteli

hereinstürmen – vletieť, vraziť dnu

er stürmte herein – letel dnu

er verzog das Gesicht – skrivil tvár, urobil grimasu

Lina schlug die Hände vors Gesicht. – Lina si zakryla tvár rukami.

ausspucken – vypluť

Sie spuckte das Wasser aus – vyplula vodu

abwischen – utrieť, zotrieť

wischte sich den Mund ab – utrela si ústa

ansehen (pozrieť) sie sah ihn streng an – pozrela sa na neho prísne

Meine Wörter

Meine kleine Grammatik

Ich dusche mich – ich habe mich geduscht

Ich wasche meine Hände – ich habe meine Hände gewaschen

Ich esse – ich habe gegessen

Ich dusche mich nicht – ich habe mich nicht geduscht

Ich putze meine Zähne – ich habe meine Zähne geputzt

Ich wische ab – ich habe abgewischt

Pracovní list č. 2

Lies den Text über Lina und Max. Prečítaj si príbeh o Line a Maxovi.

Lina, Max und das Geheimnis der Superkraft-Pflege**Im Badezimmer**

Lina stand an diesem Montagmorgen vor dem Badezimmerspiegel und bürstete sorgfältig ihre langen, dunklen Haare. „Ein neuer Schultag“, sagte sie zufrieden. Sie geht jetzt in die 5. Klasse. Sie möchte heute schön aussehen. Gerade wollte sie die Zahnbürste aus dem Becher holen, als die Badezimmertür aufflog. Ihr kleiner Bruder Max, 8 Jahre alt und in der 3. Klasse, stürmte herein. Seine Haare standen in alle Richtungen, und sein T-Shirt hatte einen Schokoladenfleck, der aussah wie eine Landkarte. „Linaaa! Ich brauche mein Lineal—Oh... du putzt schon wieder deine Zähne“, sagte Max und verzog das Gesicht, als wäre Zahnpasta ein gefährliches Monster. „Ja, Max. Das nennt man Körperpflege“, sagte Lina. „Körperpflege ist langweilig“, murrte Max. „Ich bin auch so gesund!“ Lina spuckte das Wasser aus, wischte sich den Mund ab und sah ihn streng an. „Max, du hast gestern drei Tafeln Schokoladen gegessen.“ „Vier,“ verbesserte er stolz. „Die letzte war mit Karamell!“ „Eben! Und du hast dich nicht geduscht, nicht die Zähne geputzt und nicht mal deine Hände gewaschen!“ Max zuckte mit den Schultern. „Ich habe sie an meiner Hose abgewischt.“ Lina schlug die Hände vors Gesicht. „Max! Das ist doch kein Waschen!“

Die Mission beginnt

Beim Frühstück ging es weiter. Mama stellte einen Teller Obst vor Max. Er schob ihn weg wie ein Raumschiff, das kurz vor der Kollision eine Notlandung macht. „Kann ich ein Schoko-Croissant haben?“, fragte er hoffnungsvoll. „Nein“, sagte Mama. „Du hattest gestern genug Süßes für eine ganze Woche.“ Max seufzte dramatisch. „Niemand versteht mich!“ Lina grinste. „Ich schon. Du willst einfach keine Superkraft-Pflege.“ Max riss die Augen auf. „Superkraft... was?“ „Superkraft-Pflege!“, wiederholte Lina geheimnisvoll. „Jedes Mal, wenn man sich wäscht, duscht, Zähne putzt oder gesund isst, lädt man seine inneren Superkräfte auf.“ Max blickte misstrauisch. „Du veräppelst mich.“ „Nein!“, sagte Lina. „Wenn du deine Zähne putzt, bekommst du die Superkraft Megabiss.“ „Megabiss?“ „Ja! Mit sauberen Zähnen kannst du besser essen, lachen und musst keine Angst vor dem Zahnarzt haben.“ Max schnappte nach Luft. „Vor dem Zahnarzt habe ich sowieso keine Angst.“ Lina hob eine Augenbraue. „Ach ja? Warum versteckst du dich dann immer unter dem Tisch, wenn Mama den Termin ausmacht?“ Max wurde rot wie eine Tomate.

Die erste Katastrophe

In der Schule begann schon das Unglück: Während der Mathearbeit biss Max in einen Schokoriegel, den er im Rucksack versteckt hatte. Plötzlich verzog er das Gesicht. „Auaaaa! Mein Zahn!“ Seine Freundin Mia beugte sich zu ihm. „Max, dein Zahn wackelt nicht – der sieht irgendwie... komisch aus.“ Max bekam Panik und meldete sich sofort. „Frau Steiner, ich glaube, ich muss gaaaanz dringend zum Arzt. Oder direkt nach Hause. Vielleicht sogar in ein anderes Land.“ Doch Frau Steiner schaute nur mitfühlend. „Max, ich glaube, du musst zum Zahnarzt. Ich rufe deine Mutter an.“ Max wurde bleich.

Der Besuch beim Zahnarzt

Am Nachmittag saß Max im Zahnarztstuhl, während Lina danebenstand. Der Zahnarzt, Herr Blum, lächelte freundlich – aber Max hatte trotzdem Angst. „Na, Max“, begann Herr Blum, „ich sehe hier ein kleines Loch in deinem Zahn.“ „Ein Loch?!“, kreischte Max. „Kann jemand bitte meine letzten Worte an meine Klasse ausrichten?“ Lina kicherte. „Max, hör auf. Das kommt von der ganzen Schokolade.“ Der Zahnarzt nickte. „Und weil du deine Zähne nicht regelmäßig putzt.“ Max stöhnte, als wäre die Welt verloren. „Ich dachte, das macht nichts, wenn man mal vergisst... oder immer vergisst...“ Herr Blum klopfte ihm beruhigend auf die Schulter. „Deshalb ist Pflege so wichtig. Man muss sich jeden Tag darum kümmern.“ Als sie später das Zahnarzt-

tzimmer verließen, hielt Max eine kleine Zahnbürste in der Hand – darauf war ein lachender Dinosaurier. Er wirkte sehr entschlossen.

Der große Wandel

Zu Hause stand Max plötzlich vor Lina wie ein Ritter. „Lina“, sagte er feierlich. „Ich will jetzt auch Superkraft-Pflege.“ Lina lächelte. „Welche willst du zuerst? Megabiss? Turbo-Frische? Duschninja-Kraft?“ Max dachte nach. „Ich will... die Duschninja-Kraft!“ Und so stürmte er ins Bad. Eine Minute später hörte man ihn quietschen: „Hiiiiilfe! Das Wasser ist kalt!“ Lina lachte. „Drehen, Max! Warm drehen!“ Zehn Minuten später kam Max aus dem Bad. Seine Haare waren nass, aber glatt; sein T-Shirt sauber; und er roch nach Apfelshampoo. „Wie sehe ich aus?“, fragte er stolz. „Wie ein richtiger Duschninja!“ Max grinste breit – und zeigte schon die neue Dino-Zahnbürste. „Und jetzt lade ich meinen Megabiss auf!“

Ein gesünderes Ende

Am Abend saßen Lina und Max auf dem Sofa. Max isst einen Apfel. „Weißt du, Lina?“, sagte er plötzlich. „Körperpflege ist gar nicht so schlimm. Und der Zahnarzt hat gesagt, ich bekomme eine Belohnung, wenn ich das nächste Mal ohne Angst komme!“ Lina lächelte warm. „Siehst du? Pflege macht nicht nur gesund – sie macht auch stark.“ Max nickte. „Und ich habe eine neue Superkraft erfunden.“ „Welche denn?“ „Die Anti-Schoko-Panik-Kraft! Ich esse jetzt nur noch, wenn du sagst, es ist okay.“ Lina lachte. „Dann wirst du seeehr alt werden, Max.“ Max zog eine Grimasse. „Du meinst... so alt wie Mama?“ „Jaaa“, sagte Lina. So endete der Tag – mit viel Gelächter, etwas weniger Schokolade und einer ganzen Menge neuer Superkräfte.

Mein kleines Wörterbuch

Du veräppelst mich. – Robíš si zo mňa srandu. Ty si zo mňa uľahuješ.

kreischen – škripať

kichern – chichotať sa

sich beugen – ukloniť sa

mitfühlend – súcitne

bleich – bledý

er nickte – prikývol

er stöhnte – zastonal

als wäre die Welt verloren – akoby bol svet stratený

er vergisst – zabudne

sie verließen – opustili

beruhigend – upokojujúco

sich kümmern – starať sa

entschlossen – rozhodne

er wirkte – pôsobil

der Ritter – rytier

feierlich – slávnostne

quietschen – škripajúc

er roch – voňal

riechen – voňať

die Belohnung – odmena

erfinden – vynájsť

ich habe erfunden – vynašiel

das Gelächter – smiech

Meine Wörter

.....

.....

.....

.....

Pracovní list č. 3**Aufgabe 1****1. Odpovedaj na otázky celými vetami. Beantworte die Fragen in ganzen Sätzen.**

1. In welche Klasse gehen Lina und Max?

2. Was macht Lina jeden Morgen im Bad?

3. Warum tut Max der Zahn weh?

4. Wohin muss Max gehen?

5. Was hat Max beim Zahnarzt bekommen?

6. Was isst Max am Abend?

Aufgabe 2**2. Verbinde mit einer Linie! Spoj čiarou!**

1. Zähne putzen	☐	macht die Hände sauber.
2. Obst essen	☐	hilft gegen schlechten Geruch.
3. duschen	☐	schützt die Zähne.
4. Hände waschen	☐	ist gesund.

Aufgabe 3

3. Richtig oder falsch? Schreibe R (richtig) oder F (falsch). Správne alebo nesprávne. Napíš R (správne) alebo F (nesprávne).

- Max liebt Schokolade. ____
- Lina findet Körperpflege langweilig. ____
- Der Zahnarzt ist nett zu Max. ____
- Max möchte am Ende alles richtig machen. ____
- Max isst am Ende wieder Schokolade. ____

Aufgabe 4

4. Ergänze die Sätze. Doplň vety.

Wähle aus: Angst – Zahnarzt – Duschen – Zähne – sauber – Obst

- Lina putzt ihre _____.
- Max muss zum _____.

3. Nach dem _____ riecht Max gut.
4. Max soll weniger Schokolade essen und mehr _____.
5. Körperpflege macht den Körper _____.
6. Max hat vor dem Zahnarzt _____.

Aufgabe 5

5. Schreibaufgabe – Ich und meine Gesundheit – Schreibe 3–5 Sätze über deine Körperpflege. Was tust du für deine Gesundheit? Úloha na písanie: Ja a moje zdravie. Napíš 3-5 viet o tvojej starostlivosti o telo, o hygiene. Čo robíš pre svoje zdravie?

Zum Beispiel:

Ich putze meine Zähne ... Ich dusche ... Das ist wichtig, weil ...
jeden Morgen und Abend, nur am Abend, einmal pro Woche

Príloha 1

Im Badezimmer

An einem hellen Dienstagmorgen stand Lina, eine aufgeweckte Fünftklässlerin mit dichtem, braunem Haar, vor dem Badezimmerspiegel. Routiniert begann sie, ihre Zähne zu putzen. Während die Zahnbürste leise schäumte, dachte sie daran, wie wichtig es war, gut gepflegt in die Schule zu gehen. „Ein klarer Kopf braucht einen sauberen Körper“, sagte sie zu sich selbst, ein Satz, den ihre Mutter ständig wiederholte. Gerade als sie die Zahnbürste absetzte, flog die Badezimmertür auf. Max, ihr achtjähriger Bruder aus der 3. Klasse, stürmte herein. Seine Haare standen wie kleine Antennen vom Kopf ab, und auf seinem T-Shirt prangte ein dunkler Schokoladenfleck, der aussah, als hätte er gerade eine Expedition durch einen Süßigkeiten-Dschungel hinter sich. „Lina!“ keuchte er. „Hast du mein Lineal gesehen? Ich brauche es unbedingt!“ Sie blickte ihn im Spiegel an und verzog leicht den Mundwinkel. „Max, bevor du irgendetwas suchst, solltest du dich vielleicht erst mal waschen.“ „Waschen?“ Max verdrehte die Augen. „Ich war gestern erst im Bad!“ „Gestern früh! Und du hast gestern drei Tafeln Schokoladen gegessen.“ „Vier,“, korrigierte Max stolz. „Die letzte war mit Karamell!“ Lina stützte sich auf das Waschbecken. „Max, das ist nicht gesund. Du musst lernen, auf deinen Körper zu achten. Und dazu gehört mehr als Schokolade essen und sich die Hände an der Hose abwischen.“ Max blickte auf seine Hose und sagte mit einem unschuldigen Schulterzucken: „Sie funktioniert hervorragend als Serviettensersatz.“ Lina schlug sich die Hand vor die Stirn.

Ein Versuch der Aufklärung

Als die beiden wenig später am Frühstückstisch saßen, stellte Mama einen Teller mit frisch geschnittenem Obst vor Max. Der schob ihn sofort weg, als würde ihn ein unsichtbarer Zauber abstoßen. „Kann ich bitte ein Schoko-Croissant haben?“ fragte er in einem Ton, der so süß war wie sein Lieblingssnack. „Heute nicht“, sagte Mama bestimmt. „Dein Körper braucht Vitamine.“ Max seufzte dramatisch, als hätte man ihm ein großes Opfer auferlegt. „Niemand versteht mich.“ Lina beugte sich zu ihm und flüsterte: „Ich verstehe dich. Aber du kennst die Superkraft-Pflege noch nicht.“ Max hob eine Augenbraue. „Die was?“ Lina nickte ernst. „Jedes Mal, wenn man sich die Zähne putzt, duscht, die Hände wäscht oder gesund isst, lädt man

seine inneren Superkräfte auf. Ohne sie wird man müde, krank oder muss vielleicht sogar zum Zahnarzt.“ Max schauderte. „Zum Zahnarzt möchte ich lieber nie wieder.“ „Dann solltest du auf deine Zähne aufpassen.“

Das drohende Unglück

Doch die Warnung kam zu spät. Während des Unterrichts biss Max heimlich in einen Schokoriegel, den er in seiner Jackentasche versteckt hatte. Kaum hatte er den ersten Bissen gekaut, verzog er schmerzhaft das Gesicht. „Aua! Mein Zahn!“, flüsterte er panisch. Seine Sitznachbarin Mia sah ihn erschrocken an. „Max, der Zahn sieht irgendwie... komisch aus.“ Max meldete sich sofort. „Frau Steiner, ich glaube, ich muss GANZ DRINGEND zum Arzt! Vielleicht sogar ins Krankenhaus! Oder in den Urlaub!“ Die Lehrerin seufzte. „Max, beruhige dich. Ich rufe deine Mutter an. Du wirst zum Zahnarzt gehen.“ Max ließ den Kopf auf die Tischplatte sinken. „Mein letztes Stündlein hat geschlagen“, murmelte er.

Ein unbequemer Termin

Am Nachmittag saß Max bleich im Zahnarztstuhl. Lina begleitete ihn – aufrecht wie eine Missionarin, die ihrem kleinen Bruder die Bedeutung von Hygiene beibringen wollte. Der Zahnarzt, Herr Blum, leuchtete mit einer kleinen Lampe in Max' Mund und sagte ruhig: „Da haben wir ein kleines Loch im Zahn. Das kommt von zu viel Zucker und zu wenig Putzen.“ Max verkrampfte die Finger. „Können wir das Loch nicht einfach... ignorieren?“ Herr Blum lächelte. „Ignorieren hilft leider nicht. Aber wir können es reparieren. Und wenn du ab jetzt besser auf deine Zähne achtest, passiert so etwas nicht mehr.“ Als sie die Praxis verließen, hielt Max eine neue Zahnbürste mit einem fröhlichen Dinosaurier darauf in der Hand. Sein Gesichtsausdruck deutete an, dass er eine gewaltige Einsicht gewonnen hatte.

Der große Entschluss

Zuhause stellte sich Max plötzlich sehr ernst vor Lina hin. „Lina“, begann er feierlich, „ich möchte jetzt lernen, wie man richtig auf sich aufpasst.“ Lina lächelte. „Ich helfe dir. Welche Superkraft willst du zuerst aktivieren? Die der sauberen Hände? Des frischen Atems? Oder die magische Dusch-Kraft?“ „Die Dusch-Kraft!“ rief Max entschlossen. Wie ein kleiner Wirbelwind rannte er ins Badezimmer. Kurz darauf ertönte ein kläglicher Schrei: „HILFE! Das Wasser ist eisig!“ „Dreh den warmen Hahn auf!“, rief Lina lachend zurück. Einige Minuten später kam Max heraus. Seine Haare lagen glatt an seinem Kopf, sein T-Shirt war gewechselt, und er roch angenehm nach Apfelschampoo. Stolz hob er seine Zahnbürste. „Jetzt aktiviere ich den Megabiss!“

Ein neuer Alltag

Am Abend saßen die Geschwister gemütlich auf dem Sofa. Max knabberte – zu Linas völliger Überraschung – an einem Apfel. „Weißt du, Lina“, sagte er nachdenklich, „man fühlt sich tatsächlich besser, wenn man sauber ist.“ Lina nickte. „Körperpflege ist wie ein Geschenk an sich selbst.“ Max strahlte. „Und ich habe sogar eine neue Superkraft erfunden.“ „Ach ja? Welche denn?“ „Die Anti-Schoko-Panik-Kraft! Ich esse nur noch Schokolade, wenn ich vorher meine Zähne geputzt habe. So bin ich doppelt geschützt.“ Lina lachte. „Wenn du so weitermachst, wirst du bestimmt nie wieder Löcher im Zahn haben.“ Max hob feierlich den Apfel in die Höhe. „Ich werde der gesundeste Drittklässler aller Zeiten!“ Lina zwinkerte. „Warte nur ab. Vielleicht wirst du eines Tages sogar vernünftiger als ich.“ Max schnaubte. „Niemals. Du bist viel zu vernünftig.“ Mit lautem Gelächter endete ihr Abend – gereinigt, gestärkt und ein kleines Stückchen klüger.

Príloha 2

Lina und Max lernen, auf ihre Gesundheit zu achten

Im Bad

Lina ist ein Mädchen. Sie geht in die 5. Klasse. Jeden Morgen geht sie ins Bad. Sie putzt ihre Zähne, wäscht ihr Gesicht und kämmt ihre Haare. Danach fühlt sie sich frisch und bereit für die Schule. Ihr kleiner Bruder Max geht in die 3. Klasse. Er findet Körperpflege langweilig. Er möchte lieber spielen oder Schokolade essen. Max kommt ins Bad. „Lina, warum brauchst du so lange?“, fragt er. „Ich mache mich sauber“, sagt Lina. „Das ist wichtig.“ Max schaut sie an. „Muss man das jeden Tag machen?“ „Ja“, sagt Lina. „Wenn du dich nicht wäschst, riechst du schlecht. Und wenn du deine Zähne nicht putzt, bekommst du Löcher.“ Max versteht das nicht. „Ich fühle mich auch ohne Waschen gut“, sagt er stolz. Aber auf seinem T-Shirt klebt ein großer Schokoladenfleck.

In der Schule

In der Pause isst Max wieder Schokolade. Plötzlich fasst er sich an seine Wange. „Aua! Mein Zahn tut weh!“, ruft er. Seine Freundin Mia sieht ihn an. „Max, du musst zum Zahnarzt!“ Max bekommt Angst. „Nein! Ich will nicht!“ Aber die Lehrerin ruft seine Mutter an. Am Nachmittag muss Max wirklich zum Zahnarzt.

Beim Zahnarzt

Max sitzt im Zahnarztstuhl und zittert ein bisschen. Der Zahnarzt, Herr Blum, sagt freundlich: „Max, du hast ein kleines Loch im Zahn. Das kommt von zu viel Süßigkeiten und zu wenig Putzen.“ Max wird blass. „Kann man das wieder gutmachen?“ „Ja“, sagt der Zahnarzt. „Aber du musst ab jetzt gut auf dich aufpassen.“ Als sie gehen, bekommt Max eine Zahnbürste mit einem lustigen Dinosaurier darauf. Er hält sie wie einen Schatz.

Zu Hause

Abend geht Max zu Lina. „Lina“, sagt er ernst. „Du hattest recht. Ich möchte jetzt lernen, wie man sich richtig wäscht.“ Lina freut sich. „Sehr gut! Ich helfe dir.“ Gemeinsam gehen sie ins Bad. Lina zeigt ihm: wie man sich die Hände wäscht, wie man richtig duscht, wie lange man die Zähne putzen muss, und dass Obst besser ist als zu viel Schokolade. Max probiert alles aus. Als er aus der Dusche kommt, ruft er stolz: „Ich rieche wie ein Apfel!“ Lina lacht. „Und deine Zähne sind schön sauber“ Ein gutes Gefühl. Später sitzen die beiden auf dem Sofa. Max isst einen Apfel statt Schokolade. „Weißt du, Lina“, sagt er, „man fühlt sich besser, wenn man sauber ist.“ „Siehst du?“, sagt Lina. „Körperpflege hilft deiner Gesundheit.“ Max nickt. „Und ich habe keine Angst mehr vor dem Zahnarzt! Na ja, ...fast keine.“ Beide müssen lachen. So endet ihr Tag – sauber, gesund und klüger als vorher.

Príloha č. 3. Perfekt - Memory

Ich esse einen Schokoriegel.	Ich habe einen Schokoriegel gegessen.	Max isst einen Apfel.	Max hat einen Apfel gegessen.
Lina duscht sich jeden Tag.	Lina hat sich jeden Tag geduscht.	Ich dusche mich.	Ich habe mich geduscht
Ich putze meine Zähne.	Ich habe meine Zähne geputzt.	Lina putzt ihre Zähne.	Lina hat ihre Zähne geputzt.
Ich habe meine Hände gewaschen.	Ich wasche meine Hände.	Max wäscht sich seine Hände.	Max hat seine Hände gewaschen.
Ich wische mein Gesicht ab.	Ich habe mein Gesicht abgewischt.	Ich wische immer meine Hände an meiner Hose.	Ich habe meine Hände immer an meiner Hose abgewischt.
Lina wischte sich ihr Mund ab.	Lina hat sich ihr Mund abgewischt.	Max sieht das Lineal.	Max hat das Lineal gesehen.

Príloha č. 4. Paare finden

Linda stand vor dem Badezimmerspiegel	und bürstete ihre Haare.
Lindas Bruder Max	ist 8 Jahre alt.
Max geht	in die 3. Klasse.
Linda geht	in die 5. Klasse.
Max´ s T-Shirt hatte	einen Schokoladenfleck.
Max, du hast gestern	drei Tafeln Schokoladen gegessen.
Max hat sich nicht	geduscht.
Max hat	ein kleines Loch in seinem Zahn.

2.2 Príroda okolo nás

2.2.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Ročník: 5.

Pracovný list: „Tier – Rekorde“/„Rekordy zvierat“

Komponenty: Komunikačná interakcia, Hovorená produkcia, Písaná produkcia, Recepčia vecných textov

Počet vyučovacích hodín/jednotiek: 2

Výkonové štandardy: Samostatne čítať krátke primerane náročný vecný text, identifikovať explicitné informácie v čítanom vecnom texte, vyvodiť implicitné informácie z čítaného vecného textu, vyvodiť informácie z nesúvislých, obrazovo- písaných vecných textov, zhrnúť a reprodukovať získané informácie, prepájať získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, vyjadriť svoj názor na čítané texty a zdôvodniť ho.

Obsahové štandardy: Samostatné čítanie a porozumenie primeraného opisného informatívneho vecného textu; pochopenie významu niektorých neznámych slov z kontextu prečítaného textu; identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí; porozumenie explicitných informácií v texte pomocou úloh: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie a zhrnutie kľúčových informácií; rozpoznanie základných znakov vecného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť; reprodukovanie obsahu textu, tvorenie vlastných otázok k textu, rozhovor o texte.

Tematický okruh: Príroda okolo nás

1. úloha

Názov: Tier – Rekorde/Rekordy zvierat

Forma: frontálna, skupinová

Cieľ: Motivovať žiakov a oboznámiť ich s novou slovnou zásobou. Identifikovať explicitné informácie v čítanom vecnom texte.

Pomôcka: Pracovný list č. 1

Popis úlohy: Na začiatku hodiny sa porozprávajte so žiakmi o rozdielnych schopnostiach nielen ľudí, ale aj zvierat. Snažte sa ich priviesť k tomu, aby sami definovali kategórie, kde možno uviesť zjavné rozdiely tak, aby medzi nimi figurovali aj pojmy: Gewicht - hmotnosť, Länge - dĺžka, Geschwindigkeit - rýchlosť, Lautstärke - hlasitosť. Aby mohli bez problémov pracovať s pracovným listom, prediskutujte aj tému jednotiek dĺžky, hmotnosti, rýchlosti a hlasitosti. Potom žiaci pracujú v 4 skupinách a výsledky si navzájom vymenia.

2. úloha

Názov: Paare finden/Nájdí páry

Forma: individuálna

Cieľ: Precvičiť novú slovnú zásobu – zložené názvy zvierat

Pomôcka: Pracovný list č. 2

Popis úlohy: Žiaci pracujú s informáciami z PL č. 1. Vysvetlite im, že pre rod celého zloženého

podstatného mena je rozhodujúci rod toho posledného. Toto sa potom píše malým začiatočným písmenom.

3. úloha

Názov: Was fehlt hier?/Čo tu chýba?

Forma: individuálna

Cieľ: Pochopiť význam neznámych slov z kontextu.

Pomôcka: Pracovný list č. 3

Popis úlohy: Žiaci opäť využívajú získané informácie z PL č. 1 – 2. Pri porozumení textu použijú znalosti slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov. Posudzujú mieru vlastného porozumenia a prepájajú získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami. Po vyplnení PL prečítajú žiaci text nahlas pre nácvik správnej výslovnosti.

4. úloha

Názov: Meine kleine Grammatik/Moja malá gramatika

Forma: frontálna/individuálna

Cieľ: Oboznámiť sa s pravidlami stupňovania prídavných mien.

Pomôcka: Pracovný list č. 4

Popis úlohy: Žiaci riešia úlohu na pracovnom liste. Nechajte ich pracovať individuálne, ale kontrolu nech vykoná spolužiak a následne vy. Žiakov za kvalitný výkon pochváľte, chybné riešenia si opraví sami.

5. úloha

Názov: Was passt?/Čo sa hodí?

Forma: individuálna

Cieľ: Aplikovať získané vedomosti o stupňovaní prídavných mien v kontexte.

Pomôcka: Pracovný list č. 5

Popis úlohy: Pomocou Pracovného listu č. 1 riešia žiaci doplňovanie vynechaných miest podľa zmyslu kontextu.

6. úloha

Názov: Richtig oder falsch/Správne alebo nesprávne

Forma: frontálna/párová

Cieľ: Preveriť porozumenie nesúvislého obrazovo – písaného textu.

Pomôcka: Pracovný list č. 6

Popis úlohy: Žiaci riešia úlohu na pracovnom liste. Nechajte ich pracovať individuálne, ale kontrolu nech vykoná spolužiak a následne vy. Žiakov za kvalitný výkon pochváľte, chybné riešenia si opraví sami.

7. úloha

Názov: Erwähne dich!/Spomeň si!

Forma: individuálna/skupinová

Cieľ: Počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah.

Pomôcka: Pracovný list č. 1/ č. 3

Popis úlohy: Žiaci si vypracujú úlohu samostatne. Potom ich rozdeľte do trojíc a v nich si kladú otázky navzájom. Správnosť si kontrolujú sami tak, že jeden v skupine prevezme funkciu rozhodcu a prideliuje za každú správnu odpoveď bod. Správne riešenie predtým poskytnite vy ako učiteľ rozhodcovi.

8. úloha

Názov: Projekt „Dein eigener Tier-Rekordhalter“ /Projekt „Tvoj vlastný rekordér“

Forma: individuálna/skupinová

Ciel: Napísať krátky súvislý text na zvolenú tému, zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu, formulovať jednoduché informácie písomne a ústne, prezentovať výsledky vlastného učenia sa plagátom.

Pomôcka: Pracovný list č. 8

Popis úlohy: Dajte žiakom predposlednú úlohu. Majú predstaviť zviera, ktoré je v niečom výnimočné a napísať o ňom základné informácie: názov, v čom drží rekord, aké je veľké, ako vyzerá, kde žije, atď. Informácie čerpajú z encyklopédií alebo z internetu, môžu využiť aj umelú inteligenciu. S formuláciou promptov (otázok) im treba pomôcť.

Žiaci predstavia svojho rekordéra slovne s podporou plagátu. Ostatní ohodnotia ich prejav potleskom, dupaním nohami alebo klepaním rukou o lavicu. Plagáty možno ponechať v triede ako didaktickú pomôcku.

Hodnotenie:

Pri hodnotení sa sústreďte na slovné hodnotenie komunikačnej interakcie a hovorenej produkcie žiakov. Vyzdvihnite posun oproti minulosti a vyjadríme nádej na zlepšenie v budúcnosti. Hodnotenie písanej produkcie môžeme vynechať, na chyby však upozornite a žiadajte ich opravu. Pri prezentovaní vyzdvihnite prednes a vizualizáciu.

2.2.2 PRACOVNÉ LISTY PRE ŽIAKA

Pracovný list č. 1: Tier-Rekorde / Rekordy zvierat

Schau Dir die Bilder und die Informationen darunter an. Es sind die Sieger der Kategorien **Gewicht, Länge, Geschwindigkeit und Lautstärke**. Ordne die Tiere den Kategorien zu! / Pozri si obrázky a informácie pod nimi. Ide o víťazov v kategóriách **Hmotnosť, Dĺžka, Rýchlosť a Hlasitosť**. Zarad' zvieratá do kategórií!

Der Pistolenkrebs 	Die Mikroorganismen 	Der Wanderfalke
250 Dezibel (dB)	weniger als 0,09 mm	180 km/h*
Das Nilpferd 	Die Fledermaus 	Die Zwergwespe
4 500 kg	137 Dezibel (dB)	0,25 mm
Der Gepard 	Der Blauwal 	Der Krebs
112 km/h* r	200 00 kg	0,09 mm
Der Fächerfisch 	Der Elefant 	Der Brüllaffe
100 km/h*	1 000 kg	140 Dezibel(dB)

* Das Symbol „h“ leitet sich vom lateinischen Wort „hora“ (Stunde) oder dem englischen Wort „hour“ ab. Es hat mit dem slowakischen Wort „hodina“ hier nichts zu tun. Es ist ein Zufall. ☺

Kategorie	Tier
1. Gewicht (kg)	
2. Länge (mm)	
3. Geschwindigkeit (km pro Stunde)	
Lautstärke (dB)	

Pracovný list č. 2: **Paare finden/Nájst' páry**

Verbinde die Wörter mit den Bildern und schreib sie mit dem richtigen Artikel auf! / Spoj slová a napíš ich so správnym členom!

1.	Pistolen	A	Organismen
2.	Wander	B	Maus
3.	Feder	C	Fisch
4.	Blau	D	Falke
5.	Brüll	E	Pferd
6.	Zwerg	F	Krebs
7.	Fächer	G	Affe
8.	Mikro	H	Wal
9.	Nil	I	Wespe

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Pracovný list č. 3: **Was fehlt hier?/Čo tu chýba?**

Hier fehlen einige Informationen. Such sie und ergänze die Lücken./Tu chýbajú niektoré informácie. Vyhľadaj ich a doplň do medzier.

1. Gewicht (kg)

Das Nilpferd ist _____ kg schwer. Der _____ ist schwerer als das Nilpferd. Am schwersten ist der _____. Er wiegt _____.

2. Länge (mm)

Die Zwergwespe ist _____ mm lang. Der _____ ist kürzer als die Zwergwespe. Am kürzesten sind die Mikroorganismen. Sie messen weniger als 0,09 mm.

3. Geschwindigkeit (km pro Stunde)

Der _____ schwimmt 100 km pro Stunde. Der Gepard ist schneller als der _____ . Am schnellsten fliegt der Wanderfalke, und zwar 180 km pro Stunde.

4. Lautstärke

Die Fledermaus schreit laut – 100 Dezibel. Der _____ ist lauter als die Fledermaus. Aber am lautesten ist der _____. Er schafft es fast 250 Dezibel zu schreien.

Pracovní list č. 4: **Meine kleine Grammatik/Moja malá gramatika**

Ergänze die fehlenden Adjektive! / Doplň chýbajúce prídavné mená!

schnell		
	länger	am längsten
	kürzer	
schnell		
		am lautesten
	langsamer	am langsamsten

Steigerung der Adjektive / Stupňovanie prídavných mien

schnell wie ...
schneller als ...
am schnellsten
der, die, das schnellste

lang
länger
am längsten
der, die, das längste

viel
mehr
am meisten
der, die, das meiste

Pracovní list č. 5: **Was passt?/Čo sa hodí?**

Lies den Text und ergänze die Lücken mit den Adjektiven im Kasten. / Prečítaj si text a doplň medzery slovami v rámmiku.

am lautesten – schwer – kürzer – langsam – länger

Das Nilpferd ist nicht so _____ . wie der Elefant. Die Mikroorganismen sind _____ als der Krebs. Der Gepard ist _____ als der Fächerfisch. _____ unter den Tieren ist der Pistolenkreb. Die Zwergwespe ist _____ als der Krebs.

Pracovní list č. 6: Richtig oder falsch / Správne alebo nesprávne

Entscheide, ob die Aussage richtig oder falsch ist! / Rozhodni, či je výpoveď správna alebo nesprávna!

1. Das schwerste Tier ist das Nilpferd. r/f
2. Das schnellste Tier ist der Wanderfalke. r/f
3. Das kürzeste Tier ist die Zwergwespe. r/f
4. Das lauteste Tier ist der Pistolenkrebs. r/f

Pracovní list č. 7: Erinner dich! / Spomeň si!

Beantworte die Fragen! Das Arbeitsblatt Nr.1 hilft dir./Zodpovedaj otázky! Pomôže ti Pracovní list č. 1.

1. Wer macht das lauteste Geräusch? _____
2. Wer wiegt am meisten? _____
3. Wer fliegt mit der höchsten Geschwindigkeit? _____
4. Wessen Länge ist am kürzesten? _____
5. Wer schreit schwächer als der Pistolenkrebs? _____
6. Wer misst weniger als die Zwergwespe? _____
7. Wer läuft langsamer als der Gepard? _____
8. Wer wiegt weniger als der Elefant? _____

Pracovní list č. 8: Projekt: „Dein eigener Tier-Rekordhalter“ / Projekt: „Tvoj vlastný rekordér“

Werde selbst zum Forscher! Such dir ein Tier aus, das im Text nicht genannt wurde. Finde heraus, welchen besonderen Rekord es hält. / Staň sa sám výskumníkom! Vyber zvieru, ktoré nebolo menované a zisti, v čom drží rekord.

Finde den Rekord, z. B.: Welches Tier kann am höchsten springen? Welches Tier hat die größten Augen? Welches Tier lebt am längsten? Sammle Informationen:

Wie heißt das Tier? Welchen Rekord hält es? Wie groß oder schwer ist es? Wo lebt es?

Gestalte ein Poster oder ein Plakat: Zeichne dein Tier oder klebe ein Bild auf. Schreibe den Rekord groß auf das Plakat. Erkläre in einfachen Sätzen, warum dein Tier so besonders ist (benutze dabei Wörter wie größer, kleiner, lauter, stärker).

Präsentiere dein Tier: Erzähle deinen Mitschülern von deinem Tier-Superstar!

Mein kleines Wörterbuch

r Blauwal, e	modrá veľryba	s Gewicht	hmotnosť
r Gepard, e	gepard	e Länge, n	dĺžka
r Wanderfalke, n	sokol sťahovavý	e Geschwindigkeit	rýchlosť
r Elefant, en	slon	e Lautstärke	hlasitosť
r Brüllaffe, n	vrešťan	messen	merať
r Pistolenkrebs, e	pištoľový krab	schreien	kričať
s Nilpferd, e	hroch	wandern	putovať, túlať sa
e Zwergwespe, n	trpasličia osa	brüllen	revať
e Fledermaus, ä -e	netopier	r Zwerg, e	trpaslík
r Fächerfisch, e	plachetník	r Fächer, -	vejár

3.1 Zdravie a šport

Ročník: 6./7. Pracovný list: Gesundheit/Zdravie

Komponenty: Vecná recepcia, Komunikačná interakcia, Hovorená produkcia, Písaná produkcia

Počet vyučovacích hodín/jednotiek:
3-4 vyučovacie hodiny

3.1.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Výkonové štandardy: Pripraviť krátky príležitostný prejav s argumentmi. Zhromaždiť overené a dôveryhodné informácie k textu z viacerých zdrojov. Počúvať a čítať cielavedome a samostatne rôzne vecné texty v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského života. Uplatňovať rôzne stratégie porozumenia textu. Rozvíjať dialóg vecne a aktívne. Uplatniť pri vedení dialógu zásady spolupráce a zdvorilosti. Vyjadriť názor na aktuálne témy s podporou argumentácie. Spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve. Zhromažďovať informácie k textu z viacerých overených zdrojov.

Obsahové štandardy: Analytické čítanie vecného textu. Porozumenie nesúvislého textu na úrovni explicitných a implicitných významov. Porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu. Porozumenie odborných textov: odborný článok.

Tematický okruh: Zdravie a šport

Ciele:

1. Rozvíjať čitateľskú gramotnosť. Žiaci sa učia rýchlo nájsť informácie v texte, rozumieť hlavnej myšlienke, pochopiť nové pojmy a fakty.
2. Pripraviť na skutočný život. V bežnom živote čítame hlavne články, návody, informačné letáky, formuláre, správy. Práca s takými textami učí deti orientovať sa v reálnom svete.
3. Rozširovať všeobecné vedomosti a informácie o zdraví, prírode, technike, spoločnosti, kultúre. Deti tak spoznávajú svet okolo seba.
4. Podporovať dôležité jazykové zručnosti. Pri práci žiaci trénujú opis, vysvetľovanie, zhrnutie textu, argumentáciu.
5. Podporovať moderné vyučovanie a texty sa dajú výborne využiť pri projektovom učení, skupinovej práci, CLIL (spojenie jazyka a predmetu), diferenciacii podľa úrovne žiakov.

Metódy:

A. Pred čítaním: 1. Brainstorming: Žiaci povedia, čo už o téme vedia. Napr. „Čo je pre teba zdravie?“ 2. Práca s obrázkom: Ukážete obrázok k téme (zdravé jedlo, šport...). Žiaci pomenujú, čo vidia a tipujú, o čom bude text. 3. Kľúčové slová: Napíšete 3–5 slov z textu. Úloha: „Skús odhadnúť, o čom sa v texte bude písať.“

B. Počas čítania: 1. Hľadanie informácií: Jednoduché úlohy typu: „Nájd, koľko hodín spánku je odporúčaných.“ „Vyhľadaj, čo posilňuje imunitu.“

2. Farebné označovanie: Žiaci vyznačujú: zelenou – dôležité informácie, žltou – nové slová, modrou – príklady.

3. Krátke zastávky: Pri každom odseku žiaci odpovedajú na otázku: „O čom bol tento odsek?“ „Čo je najdôležitejšie?“

4. Skupinové čítanie: Text rozdelíte na 3 časti: Napr. strava – pohyb – spánok. Každá skupina číta len svoju časť a potom si informácie navzájom vysvetlia.

C. Po čítaní: 1. Žiaci zhrnú text v troch vetách: 1. téma, 2. najdôležitejšia informácia a 3. prečo je to dôležité.

2. Plagát: Žiaci vytvoria jednoduchý poster: „Ako žiť zdravo“ – jedlo, voda, spánok, pohyb.

3. Rady pre spolužiakov: pomocou viet: „Je dôležité...“ Es ist wichtig... „Mali by sme...“ Wir sollten... Je dobré, keď...“ Es ist gut, wenn....

4. Rýchly kvíz: Žiaci vytvoria 3 otázky k textu a vymenia si ich.

1. úloha

Názov: Gesundheit

Forma: skupinová

Pomôcka: Pracovný list č. 1

Popis: Urobte si brainstorming a zbierajte od žiakov nápady, ktoré im napadnú pri slove „Gesundheit“. Rozdeľte triedu na skupiny po 3-4 žiakov a nechajte ich pracovať so slovníkom. Na konci pracovného listu majú Môj malý slovník/Mein kleines Wörterbuch, kde si potom majú urobiť svoj vlastný slovníček, zapísať si slovička, ktoré chcú vedieť a farebne vyznačia, ktoré sú pre nich dôležité. Potom si môžu slovníky porovnať s ostatnými spolužiakmi.

2. úloha

Názov: Ordne zu.

Forma: samostatná

Pomôcka: Pracovný list č. 2

Popis: Pracovný list vyplňujú žiaci samostatne. Vo dvojiciach si môžu pracovné listy následne skontrolovať.

3. úloha

Názov: Poster

Forma: skupinová

Pomôcka: Pracovný list č. 3

Popis: Vo dvojiciach alebo v trojiciach žiaci si pripravia plagáty, alebo power - point prezentácie. Môžu použiť rôzne metódy. Dôležité je, aby každý žiak pri prezentácii niečo povedal. Keď vyvesia plagáty v triede, môže trieda vyhodnotiť, ktorý plagát sa im najviac páči. Nezapudnite pochváliť najusilovnejších žiakov a povzbudiť žiakov, ktorí menej pracovali, že aj oni dokážu viac.

4. úloha

Názov: Diskussion

Forma: skupinová

Pomôcka: Pracovný list č. 4

Popis: Žiaci by sa mali rozdeliť do 2 skupín PRO a CONTRA. Dajte im tému „Warum Jugendliche so viel Zeit am Handy verbringen?“ alebo „Warum sollte man auf die Gesundheit achten?“ Skupiny hľadajú argumenty za a proti. Ktorá skupina už nenájde argumenty, prehrala.

3.1.2 PRACOVNÉ LISTY PRE ŽIAKA

Aufgabe 1 Gesundheit

Gesundheit bedeutet mehr, als nur nicht krank zu sein. Es ist ein Zustand, in dem man sich körperlich und psychisch wohlfühlt. Der Alltag von Jugendlichen ist jedoch oft hektisch und bringt viele gesundheitliche Herausforderungen mit sich.

Ernährung: Eine ausgewogene Ernährung sorgt dafür, dass der Körper alle wichtigen Nährstoffe bekommt. Dazu gehören Obst, Gemüse, Vollkornprodukte, Hülsenfrüchte, Fisch und Wasser. Süßigkeiten und Energydrinks enthalten viel Zucker, der zu Übergewicht und Zahnproblemen führen kann. Viele Jugendliche frühstücken nicht – das verschlechtert die Konzentration in der Schule.

Bewegung: Zu wenig Bewegung kann Rückenschmerzen, Müdigkeit und schlechte Laune verursachen. Expert*innen empfehlen mindestens eine Stunde Bewegung täglich. Sport, Tanzen, Spaziergänge oder Radfahren sind gute Möglichkeiten. Bewegung baut Stress ab, weil der Körper Endorphine – „Glückshormone“ – produziert.

Schlaf: Schlaf ist einer der wichtigsten, aber oft unterschätzten Gesundheitsfaktoren. Jugendliche brauchen etwa 8–9 Stunden Schlaf. Zu wenig Schlaf führt zu Gereiztheit, schlechten Noten und schwächerem Immunsystem.

Psychisches Wohlbefinden: Stress, Leistungsdruck oder Streit können die psychische Gesundheit belasten. Hilfreich sind Gespräche, Entspannung, Zeit in der Natur oder ein „digitaler Detox“ – weniger Handy und soziale Medien.

Mein kleines Wörterbuch

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Aufgabe 2 Ordne zu.

- a) Endorphine b) Ausgewogene Ernährung c) Digitaler Detox d) Bewegungsmangel

- _____ : Wenig Bewegung, viel Sitzen
_____ : Glückshormone
_____ : Weniger Handy, weniger Internet
_____ : Ernährung mit allen wichtigen Stoffen

Ergänze mit Informationen aus dem Text.

Wenn Jugendliche nicht frühstücken,

Zu wenig Schlaf führt zu,

Bewegung hilft, weil

Aufgabe 3**Poster**

Bereitet ein Poster über Gesundheit oder eine Power-Point-Präsentation vor. Präsentiert vor der Klasse. Eure Poster könnt ihr auch in der Klasse/in der Schule aufhängen. Ihr könnt auch eine Collage machen oder eine Informationstafel.

Aufgabe 4**Diskussion**

„Welche Bereiche deines Lebens sind gesund? Welche nicht?“

„Warum Jugendliche so viel Zeit am Handy verbringen?“

Bildet 2 Gruppen. Eine Gruppe verteidigt, dass man für die Gesundheit etwas tun soll. Die andere findet es langweilig. Bringt eure Argumente. Warum? Diskutiert auch über Handys. Warum ja, warum nein.

3.2 Ohrozenie a ochrana životného prostredia

Ročník: 9.

Pracovný list: „Klimaschutz“/„Ochrana klímy“

Komponenty: Komunikačná interakcia, Hovorená produkcia, Písaná produkcia, Recepčia vecných textov

Počet vyučovacích hodín/jednotiek: 2

3.2.1 METODICKÝ LIST PRE UČITEĽA

Výkonové štandardy: Rozvíjať dialóg vecne a aktívne. Uplatniť pri vedení dialógu zásady spolupráce a zdvorilosti. Vyjadriť názor na aktuálne témy s podporou argumentácie. Spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve. Zhromažďovať informácie k textu z viacerých overených zdrojov. Využívať získané informácie. Prezentovať získané odborné informácie a objasniť problémy. Pripraviť krátky príležitostný prejav s argumentmi. Zhromaždiť overené a dôveryhodné informácie k textu z viacerých zdrojov. Počúvať a čítať cielavedome a samostatne rôzne vecné texty v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského života. Uplatňovať rôzne stratégie porozumenia textu.

Obsahové štandardy: Analytické čítanie vecného textu. Porozumenie nesúvislého textu na úrovni explicitných a implicitných významov. Porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu. Porozumenie odborných textov: odborný článok. Pragmaticky príznakové slová - odborné termíny. Porozumenie funkciám, významu a stavbe jazyka. Rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť.

Tematický okruh: Ohrozenie a ochrana životného prostredia

1. úloha

Názov: Kugellager/Kolotoč

Forma: skupinová/párová/frontálna

Cieľ: Motivovať žiakov k premýšľaniu, počúvaniu partnera a obhájeniu svojho názoru.

Pomôcka: Pracovný list č. 1

Popis úlohy: Prv než sa žiaci oboznámia s novou slovnou zásobou a odbornými termínmi k téme, je vhodné prediskutovať s nimi ich vlastné nápady. Žiakov rozdelíte do 2 skupín s úlohou, aby v bodoch zaznamenali na papier, ako by oni sami, ich rodina a škola mohli prispieť k ochrane klímy. Potom si posadá jedna skupina do kruhu, ale pozerá sa smerom von. Druhá skupina vytvorí vonkajší kruh tak, aby vždy dvaja žiaci sedeli oproti sebe. Na váš pokyn informujú žiaci z vnútorného kruhu o svojich nápadoch svoj náprotivok vo vonkajšom kruhu a potom sa vystriedajú. Tento postup trvá tak dlho, kým jeden žiak nehovoril s viacerými, ideálne so všetkými žiakmi. Na záver sa nápady z rozhovorov zhrnú v pléne a zaznamenajú na tabuli. Táto metóda podporuje aktívne počúvanie a obhájenie si vlastného stanoviska.

2. úloha

Názov: Wortschatz zum Thema „Klima und Umwelt“ /Slovná zásoba k téme „Klíma a životné prostredie“

Forma: skupinová/individuálna

Cieľ: Využívať knižné/elektronické jazykové slovníky.

Pomôcka: Pracovný list č. 2

Popis úlohy: Žiakov rozdelte do trojíc. Každý zo skupiny vypracúva definície pre slová jedného slovného druhu. Na záver si získané informácie navzájom vymenia.

3. úloha

Názov: „Wie können wir das Klima schützen?“ / „Ako môžeme chrániť klímu?“

Forma: individuálna

Cieľ: Čítať samostatne a cieľavedome vecný text a pri porozumení textu využívať slovník.

Pomôcka: Pracovný list č. 3

Popis úlohy: Po splnení oboch predchádzajúcich úloh sú žiaci dostatočne oboznámení s témou a slovnou zásobou. Teraz si môžu individuálne prečítať text a na základe porozumenia priradiť nadpisy. V prípade neznalosti jazykových prostriedkov pracujú opäť so slovníkom.

4. úloha

Názov: Verständnisfragen zum Text / Otázky na porozumenie

Forma: párová/individuálna

Cieľ: Spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov. Využívať získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebvýjadrenia.

Pomôcka: Pracovný list č. 4

Popis úlohy: Žiaci riešia úlohu na pracovnom liste. Nechajte ich pracovať individuálne, ale kontrola prebehne vo dvojiciach tak, že si žiaci kladú otázky navzájom. Na porozumenie využívajú znalosti jazykovedných pojmov a rôzne druhy jazykových slovníkov.

5. úloha

Názov: Lückentext / Text s medzerami

Forma: individuálna/párová

Cieľ: Využiť získané informácie pri tvorení nového textu.

Pomôcka: Pracovný list č. 5

Popis úlohy: Na upevnenie novej slovnej zásoby riešia žiaci dopĺňovanie slov do skrátenej verzie textu „Wie können wir das Klima schützen?“. Pre využitie už spracovaných informácií môžu žiaci samostatne vytvoriť vlastnú verziu skráteného testu s medzerami pre svojho spolužiaka.

6. úloha

Názov: Meine kleine Grammatik / Moja malá gramatika

Forma: frontálna/individuálna

Cieľ: Porozumieť funkcii trpného rodu vo vecnom texte.

Pomôcka: Pracovný list č. 6

Popis úlohy: Žiaci riešia úlohy na pracovnom liste. Nechajte ich pracovať individuálne, ale kontrolu nech vykoná spolužiak a následne vy. Žiakov za kvalitný výkon pochválime, chybné riešenia si opravujú sami.

7. úloha

Názov: Projekt: „Klimaschutz an unserer Schule“ / **Projekt:** „Ochrana klímy na našej škole“

Forma: skupinová

Cieľ: Počúvať hovorené prejavy iných a reagovať na ich obsah. Napísať súvislý obrazovo-písaný text, zhromaždiť informácie k téme hovoreného prejavu, formulovať informácie písomne

a ústne, prezentovať výsledky vlastného učenia sa plagátom. Využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.

Pomôcka: Pracovný list č. 7

Popis úlohy: Riešenie úlohy si vyžaduje čas. Rozdeľte žiakov do skupín podľa zadania. Určite by mali využiť a zhromaždiť len overené a dôveryhodné informácie a to z viacerých zdrojov. Pravdepodobne sa pri hľadaní informácií dostanú do interakcie s inými osobami, čo je potrebné zaznamenať. Upozornite ich aj na používanie digitálnych nástrojov pri úprave formy textu. Pred prezentáciou nacvičte využívanie argumentačných či sugestívnych komunikačných prostriedkov. Potrebné jazykové prostriedky pre uvedenie a zakončenie prezentácie sú súčasťou Pracovného listu č. 7

Hodnotenie: Pri hodnotení sa sústreďte na slovné hodnotenie komunikačnej interakcie a hovorenej produkcie žiakov. Vyzdvihnite posun oproti minulosti a vyjadrite nádej na zlepšenie v budúcnosti. Hodnotenie písanej produkcie môžete vynechať, na chyby však upozornite a požadujte ich opravu. Pri prezentovaní vyzdvihnite argumentáciu a vizualizáciu.

3.2.2 Pracovné listy pre žiaka

Pracovný list č.1: **Kugellager/Kolotoč**

„Wie stellt ihr euch vor, dass jeder Einzelne von uns, ihr, eure Familien oder eure Schule, ganz konkret das Klima schützen kann?“ / „Ako si predstavujete, že môže konkrétne každý z nás, vy, vaše rodiny alebo vaša škola chrániť klímu?“

Du	Deine Familie	Deine Schule
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•

Pracovný list č. 2: **Wortschatz zum Thema „Klima und Umwelt“ / Slovná zásoba k téme „Klíma a životné prostredie“**

Sucht im einsprachigen Wörterbuch oder im Internet die Definition oder Erklärung von diesen Begriffen: / Vyhľadajte vo výkladovom jednojazyčnom slovníku alebo na internete definíciu alebo vysvetlenie týchto pojmov:

Nomen	Verb	Adjektiv/Andere
das Klima	schützen	klimafreundlich
der Klimawandel	stoppen	erneuerbar (erneuerbare Energien)
das CO₂ (Kohlendioxid)	verbrauchen (Energie)	regional (regionale Produkte)
das Treibhausgas	erzeugen (Strom)	biologisch/Bio-
die Emission (-en)	sparen (Strom, Geld)	öffentlich (öffentliche Verkehrsmittel)
die erneuerbare Energie	verbrennen (Kohle, Erdöl)	gebraucht (gebraucht kaufen)
der private Haushalt	umsteigen (auf Bus/Bahn)	vegan / vegetarisch
die Photovoltaik	entstehen (CO ₂)	modern (moderne Heizung)
die Vergütung	unterstützen (Heizung)	chemisch (chemische Mittel)
die Fahrgemeinschaft	modernisieren (Heizung)	tierisch (tierische Produkte)

Pracovný list č. 3: **„Wie können wir das Klima schützen?“ / „Ako môžeme ochrániť klímu?“**

Bitte lies nun aufmerksam den Text „Wie können wir das Klima schützen?“ und ordne den einzelnen Abschnitten passende Untertitel zu. / Prečítaj si teraz pozorne text „Ako môžeme ochrániť klímu?“ a prirad' jednotlivým odsekom vhodný podnadpis.

Teilen und wiederverwenden

Weniger tierische Produkte essen

Umstieg auf Ökostrom

Digitale Geräte weniger nutzen

Solarenergie und Photovoltaik

Öffentliche Verkehrsmittel und Fahrrad nutzen

Heizung modernisieren

Regionale und Bio-Lebensmittel kaufen

LEDs verwenden

Fahrgemeinschaften bilden

Weniger Plastik verwenden

Weniger fliegen, mehr Zug fahren

Stand-by-Modus ausschalten

Wie können wir das Klima schützen?

Es gibt viele Möglichkeiten, das Klima zu schützen und den Klimawandel zu stoppen. Der wichtigste Grund für den Klimawandel ist das Gas CO₂. CO₂ entsteht vor allem, wenn wir Kohle, Erdöl oder Erdgas verbrennen, zum Beispiel um Strom, Wärme oder Energie für Autos zu bekommen. Auch private Haushalte, also Familien und Einzelpersonen können mithelfen, weniger CO₂ zu produzieren. Schon kleine Veränderungen machen einen Unterschied.

Praxistipps für alle Lebensbereiche

In Deutschland kommt das meiste CO₂ aus der Energieerzeugung. Wenn man Ökostrom benutzt, kann man viel CO₂ sparen. Das hilft dem Klima und unterstützt die Energiewende. Der Wechsel zu Ökostrom ist einfach: Der neue Anbieter kümmert sich um die Kündigung beim alten Anbieter. Meistens kostet Ökostrom nicht mehr als normaler Strom.

Eine neue Heizung kann teuer sein, aber es gibt viele Förderprogramme, die helfen, die Kosten zu senken. Eine moderne Heizung spart Energie und Geld, weil sie weniger Brennstoff braucht. Außerdem entstehen weniger Emissionen, das ist gut für das Klima.

Heimische Energieversorgung

Auch zu Hause kann man das Klima schützen, indem man die Sonne nutzt. Mit Solarkollektoren kann man die Heizung und das warme Wasser unterstützen. So werden bis zu 50 Prozent des Wärmeverbrauchs gespart. Photovoltaikanlagen helfen, eigenen Strom zu erzeugen. Man kann den Strom selbst nutzen oder ins Stromnetz einspeisen. Dafür bekommt man eine feste Vergütung. Wenn die Strompreise steigen, ist es besonders gut, eigenen Strom zu haben.

Energie im Haushalt sparen

LEDs brauchen bis zu 90 Prozent weniger Strom als normale Glühbirnen. Sie sind genauso hell, halten länger und enthalten kein Quecksilber. Auch wenn sie am Anfang teurer sind, spart der Mensch mit der Zeit Geld.

Jedes Mal, wenn du dein Smartphone benutzt, im Internet surfst oder Videos streamst, wird Energie verbraucht und CO₂ entsteht. Besonders Streaming verbraucht viel Energie. Es ist besser, Filme und Musik herunterzuladen, statt sie immer wieder zu streamen.

Viele Geräte verbrauchen auch im Stand-by-Modus Strom. Nutze Steckdosenleisten mit Schalter und schalte Geräte ganz aus, wenn du sie nicht brauchst. So sparst du Strom und Geld.

Einkauf, Lebensmittel und Alltag

Die Herstellung von Fleisch und Milch sorgt in Europa für 15 bis 20 Prozent aller Treibhausgase. Weltweit ist es sogar mehr als der ganze Verkehr zusammen. Deshalb ist es gut, weniger Fleisch zu essen. Wenn eine Person ganz auf Fleisch verzichtet, spart sie etwa 400 Kilogramm CO₂ pro Jahr. Aber du musst nicht sofort alles weglassen.

Wenn wir Dinge teilen oder gebraucht kaufen, sparen wir Rohstoffe und es entsteht weniger CO₂. Neue Produkte brauchen viel Energie und Material. Es ist besser, weniger zu kaufen, Dinge länger zu benutzen oder mit anderen zu teilen. Beispiele sind Car-Sharing (gemeinsam ein Auto nutzen), Second-Hand-Läden oder Couchsurfing (bei anderen übernachten).

Plastik ist überall, aber oft landet es in der Natur. Plastik wird aus Öl gemacht und schadet dem Klima. Es ist gut, weniger Plastiktüten, Flaschen und Verpackungen zu benutzen. Stattdessen kann man Stofftaschen oder wiederverwendbare Flaschen nehmen.

Bio-Lebensmittel sind gesünder, weil sie weniger Schadstoffe enthalten. Ihr Anbau ist besser für die Umwelt und das Klima, weil keine Chemikalien benutzt werden und die Transportwege kurz sind. Wenn deine Familie Obst und Gemüse von Bauern aus deiner Nähe kauft oder eine Biokiste bestellt, hilft sie der Umwelt.

Transport, Reise und Verkehr

Fliegen schadet dem Klima sehr, weil dabei viel CO₂ entsteht. Es ist besser, nicht für kurze Strecken oder oft mit dem Flugzeug zu reisen. Wenn möglich, fahre mit dem Zug oder mache Urlaub in deinem Land. Wenn du doch fliegen musst, kannst du Geld für Klimaschutzprojekte spenden.

Vor allem auf dem Land fahren viele Menschen mit dem Auto zur Arbeit. Wenn mehrere zusammenfahren, sparen sie Benzin, Geld und CO₂. Außerdem ist es oft netter, nicht allein zu fahren.

Fahrradfahren ist gesund und verursacht kein CO₂. In der Stadt ist man mit dem Fahrrad oft schneller als mit dem Auto. Auch Bus und Bahn sind besser für die Umwelt als das eigene Auto. Es ist oft auch entspannter und weniger stressig.

Pracovný list č. 4: **Verständnisfragen zum Text / Otázky k porozumeniu textu**

Lies den Text noch einmal und markiere die wichtigsten Maßnahmen. Dann beantworte die Fragen!/Prečítaj si text ešte raz a vyznač najdôležitejšie opatrenia. Potom odpovedaj na otázky.

1. Was ist laut Text der **wichtigste Grund** für den Klimawandel?
2. Welche **fossilen** Brennstoffe werden genannt, bei deren Verbrennung CO₂ entsteht?
3. Nenne zwei Beispiele für **erneuerbare Energien**, die im Text erwähnt werden.
4. Wie kann man durch die **Heizung** das Klima schützen?
5. Was ist der Unterschied zwischen **Solarkollektoren** und **Photovoltaikanlagen**?
6. Welche Vorteile haben **LED-Lampen** im Vergleich zu normalen Glühbirnen?
7. Warum verbraucht das **Streaming** von Filmen und Musik viel Energie? Was ist die bessere Alternative?
8. Wie viel Prozent aller Treibhausgase entstehen in Europa durch die Herstellung von Fleisch und Milch?
9. Nenne drei Beispiele für **Teilen und Wiederverwenden**, die im Text aufgeführt sind.
10. Warum sind **regionale und Bio-Lebensmittel** besser für die Umwelt und das Klima?
11. Welche Verkehrsmittel werden als besonders **klimaschädlich** und welche als **klimafreundlich** genannt?

Pracovní list č. 5: **Lückentext/Text s medzerami**

Fass den Text zusammen, indem du die passenden Wörter in die Lücken einfügst. Wähle die Wörter aus der Liste. Achtung: Nicht alle Wörter werden gebraucht. / Ak doplníš vhodné slová do medzier, vznikne zhrnutie textu. Vyberaj len slová zo zoznamu. Pozor: Nepouži všetky slová.

(erneuerbare, Solarkollektoren, Plastik, Fleisch, Stand-by-Modus, Kohle, Auto, LKW, teilen, 50, CO₂, Zug, sparsamer)

Der wichtigste Grund für den Klimawandel ist das Gas _____, das vor allem beim Verbrennen von fossilen Brennstoffen wie _____ entsteht. Wir können das Klima schützen, indem wir weniger Energie verbrauchen und auf _____ Energien wie Sonne und Wind umsteigen. Im Haushalt helfen moderne Heizungen, und man kann mit _____ warmes Wasser erzeugen. LEDs sind viel _____ als alte Glühbirnen. Wichtig ist auch, den _____ auszuschalten, da Geräte auch dann Strom verbrauchen. Im Alltag sollte man weniger _____ essen, um Treibhausgase zu reduzieren. Es ist besser, Dinge zu _____ und _____ zu vermeiden. Beim Transport ist es klimafreundlicher, den _____ zu nehmen oder Fahrgemeinschaften zu bilden, anstatt zu fliegen.

Pracovní list č. 6: **Meine Grammatik/Moja Gramatika**

Das Passiv Präsens wird oft verwendet, um allgemeine Fakten, Regeln oder Prozesse zu beschreiben. Es betont, **was gemacht wird**, nicht **wer** es macht.

Bildung: Subjekt + Präsens von „werden“ + Partizip II (als Letztes)

Beispiel: Man **spart** Energie. Energie **wird gespart**.

Übung 1: Aktiv - Passiv

Forme die folgenden Sätze./Preformuluj nasledujúce vety.

1. Man **erneuert** die Heizung. Die Heizung _____
2. Wir **nutzen** öffentliche Verkehrsmittel. Öffentliche Verkehrsmittel _____ von uns _____.
3. Man **verbraucht** weniger Strom. Weniger Strom _____
4. Die Menschen **kaufen** regionale Lebensmittel. Regionale Lebensmittel _____ **von** den Menschen _____.
5. Man sollte den Stand-by-Modus **ausschalten**. Der Stand-by-Modus soll _____ werden.

Übung 2: Passiv Präsens

Ergänze die Sätze. Nutze die Verben in Klammern. / Doplní vety. Použi slovesá v zátvorkách.

1. LED-Lampen _____ (**verwenden**), weil sie **sparsam** sind.
2. Flüge _____ (**vermeiden**) und durch Zugreisen ersetzt.
3. Bis zu 90 Prozent weniger Strom _____ durch moderne Geräte _____ (**verbrauchen**)
4. Für den selbst erzeugten Strom _____ eine feste **Vergütung** _____ (**erhalten**).
5. Der Kauf von **gebrauchten** Dingen _____ (**empfehlen**), um rohstoffe zu sparen.

Pracovní list č. 7: **Projekt: „Klimaschutz an unserer Schule“/Projekt: „Ochrana klímy na našej škole“**

Ihr habt nun viele Ideen und Vokabeln zum Klimaschutz gelernt. Jetzt seid ihr gefragt!

Aufgabe: Arbeitet in Gruppen und entwickelt einen Plan, wie euere Schule in folgenden Bereichen klimafreundlicher werden kann:

1. **Energie und Geräte** (z.B. Beleuchtung, Stand-by, Heizung)
2. **Einkauf und Lebensmittel** (z.B. in der Mensa, bei Schulfesten)
3. **Transport und Mobilität** (z.B. Schulweg, Klassenfahrten)

Stellt eure Ergebnisse nächste Woche in Form eines Plakats, einer kurzen Präsentation oder einer Broschüre vor.

Redemittel für die Präsentation/Rečové prostriedky pre prezentáciu

1. Einstieg und Thema vorstellen

Redemittel	Zweck
Guten Tag, sehr geehrte Damen und Herren, liebe Mitschülerinnen und Mitschüler!	Formelle Begrüßung
Wir freuen uns, euch heute unser Projekt zum Thema ... vorzustellen.	Ankündigung des Themas
Unser Projekt beschäftigt sich mit der Frage: Wie können wir unsere Schule klimafreundlicher gestalten?	Präzisierung der Fragestellung
Zuerst möchten wir über... sprechen, danach präsentieren wir unsere Ideen zu ...	Struktur ankündigen

2. Vorschläge und Maßnahmen vorstellen

Redemittel	Zweck
Wir schlagen vor, dass ... (+ Nebensatz)	Konkreten Vorschlag machen
Eine wichtige Maßnahme wäre, wenn... (+ Nebensatz)	Maßnahme hervorheben
Man könnte im Bereich Energie/Transport/Ernährung...	Möglichkeit nennen
Wir sind der Meinung, dass muss/sollte/könnte getan werden...	Notwendigkeit betonen
Besonders wichtig erscheint uns der Vorschlag, ... zu...	Wichtigkeit betonen
Um das zu erreichen, ist es notwendig, dass ...	Begründung/Voraussetzung nennen

3. Meinungen äußern und Begründen

Redemittel	Zweck
Meiner Ansicht nach/Wir sind der Ansicht, dass ...	Persönliche/Gruppen-Meinung
Ein Vorteil/Nachteil dieses Vorschlags ist, dass ...	Pro und Kontra nennen
Das liegt daran, weil.../Die Begründung dafür ist ...	Begründen
Im Gegensatz dazu/Andererseits muss man bedenken, dass ...	Gegenargument nennen
Ich bin davon überzeugt, dass diese Maßnahme funktionieren wird, denn ...	Überzeugung äußern
Es ist wichtig zu betonen, dass ...	Fokus setzen

4. Ergebnisse zusammenfassen und Schlussfolgerung

Redemittel	Zweck
Zusammenfassend lässt sich sagen, dass ...	Zusammenfassen
Abschließend möchten wir festhalten, dass ...	Letzte Feststellung
Wir hoffen, wir konnten euch für unsere Ideen begeistern.	Appel an das Publikum
Zum Schluss bedanken wir uns für eure Aufmerksamkeit und freuen uns auf eure Fragen.	Abschluss und Übergabe

Použitá literatúra a zdroje

1. CYKLUS

Kresby

Copilot

ChatGPT

Text

[Lyricshttps://www.songtexte.com/songtext/lichterkinder/der-korperteil-blues-g73b546d1.html](https://www.songtexte.com/songtext/lichterkinder/der-korperteil-blues-g73b546d1.html)

2. CYKLUS

Texty

<https://www.pandaclub.ch/de/tierische-rekorde/>

<https://www.tiermedizinportal.de/magazin/die-10-uberraschendsten-rekorde-aus-der-tierwelt>

ChatGPT

<http://collections.peabody.yale.edu/search/Record/YPM-IZ-039902>

<http://www.scientificanimations.com/wiki-images/>

Carlos Delgado https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Falco_peregrinus_-_01.jpg

Bernard Dupont [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hippo_\(Hippopotamus_amphibius\)_ \(16485955207\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hippo_(Hippopotamus_amphibius)_ (16485955207).jpg)

Mateo De Stefano Muse <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=netopier&title=Special%3AMediaSearch&type=image>

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fairy_wasp_-_Zwergwespe_\(7319837624\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fairy_wasp_-_Zwergwespe_(7319837624).jpg)

James Temple <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/09/TheCheethcat.jpg>

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anim1754_-_Flickr_-_NOAA_Photo_Library_\(rotated\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anim1754_-_Flickr_-_NOAA_Photo_Library_(rotated).jpg)

<https://www.fws.gov/media/guyandotte-river-crayfish>

Citron / CC-BY-SA-3.0 <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=F%C3%A4cherfisch&title=Special%3AMediaSearch&type=image>

Charles J. Sharp

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:African_elephant_\(Loxodonta_africana\)_3.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:African_elephant_(Loxodonta_africana)_3.jpg)

Steve from Washington, .C.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Howler_monkey.jpg

3. CYKLUS

Text

<https://www.vattenfall.de/infowelt-energie/fossilfrei-leben/was-kann-man-gegen-den-klimawandel-tun>

ChatGPT

Nemecký jazyk a literatúra

**Metodická príručka pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus)
a 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ**

Autori:

Ing. Beata Menzlová
Mgr. Alexandra Olejárová

Recenzenti:

Mgr. Patrik Lompart, PhD.
Mgr. Ľubica Korečková

Jazyková úprava:

doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc.

Grafické spracovanie:

Michal Orel

Vydal: NIVaM
Vydanie: prvé
Formát: elektronický
Rok vydania: 2026

ISBN: 978-80-565-1695-9
EAN: 9788056516959

